VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 42 — Vol. LV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, toukok. 27 p. — Thursday, May 27, 1971

Takaisin jääkiekko-turnajaisiin

CAHA korjasi asennettaan MM- ja olympiakisoja lukuun ottamatta; Trudeau mainitsi toistamiseen USAn yliherruuden vaaran; oikeusministeri keskusteluissa Lontoossa

Thunder Bay, Ont. — Canadan jääkiekkoliiton (CAHA:n) kokouksessa tehtiin täällä keskiviikkona lämpimästi urheiluväen keskuudessa tervehdittävä päätös, minkä perusteella Canadan jääkiekkoilijat palaavat kansainvälisiin turnajaisiin kaikilla portailla maailmanmestaruuskilpailuja ja tulevia olympiakisoja lukuunottamatta.

CAHA, tai oikeammin Hockey Canada, vetäytyi tammikuussa 1970 pois jääkiekkoilun "kaikista kansainvälisistä kilpailuista" julistaen, että canadalaiset palaavat näihin turnajaisiin vasta sitten kun Kansainvälinen jääkiekkoliitto (IIHF) suostuu siihen, että Canada saa käyttää edustusjoukkueissaan ammattilaispelaajia.

Pyrkien ilmeisesti tasoittamaan tietä nyt tehdylle kannan muutokselle, CAHA:n presidentti Earl Dawson perusteli keskiviikkona tehtyä päätöstä sanomalla: "Meistä tuntuu nyt, että ohjelmamme oli negatiivinen (kielteinen) ja että nyt on aika tarkistaa kantaamme ja aloittaa neuvottelut."

Hän väitti, että kisoista pois jääminen ei edustanut aluksi kielteistä ohjelmaa, mutta se muodostui sellaiseksi CAHA:n tehdessä kantansa tunnetuksi.

"Nyt meidän on varmistauduttava", sanoi mr Dawson, "että emme loukkaa ystäviämme meren takana. Meidän on aloitettava neuvottelut joidenkin eurooppalaismaiden kanssa saadaksemme niiden kannatuksen keskusteltaessa ensi vuonna siitä, että Canada voi käyttää maailmaa käsittävissä kilpailuissa mitä tahansa kilpailijoita."

Puolustellen aikaisempia edesottamisia CAHAn johtokunnan sihteeri Gordon Juckes sanoi, että "meillä oli periaate puolustettavana", mutta ei ole edullista "sallia tämän eristetyn aseman jatkumista".

Todeten, että Canada ei voi nyt osallistua Sapporossa, Japanissa vuonna 1972 pidettävien talviolympialaisten jääkiekko-otteluihin. Mr Juckes sanoi, että siinäkin tapauksessa vaikka Canadalle annettaisiin mahdollisuus kilpailla (näissä olympialaisissa) "me olisimme kelpoisuuskannalta erittäin vaikeassa asemassa. Me kohtaisimme ensimmäiseksi kolmen suuren joukkueet.

"Ilman kilpailujoukkuetta (se hajosi 1970 tehdyn vikapiston johdosta — V), on mahdollista, että me häviäisimme ensimmäisen ottelun ja niin joutuisimme asiallisesti puhuen pois kultamitalikilpailusta."

Samalla tiedoitettiin, että vaikka Canada ei osallistu (toistaiseksi, kuten toivotaan — V.) MM- ja olympiakisoihin, canadalaiset palkintotuomarit voivat osallistua niihin, mikäli heitä siihen pyydetään.

TRUDEAU OLI JÄÄNMURTAJA LENININ KANNELLA

Leningrad. — Pääministeri Pierre Trudeau oli torstaina seurueineen Murmanskin satamassa maailman ensimmäisen atomivoimakäyttöisen jäänmurtajan, Leninin kannella, missä järjestetyssä lehdistön informaatiotilaisuudessa oli canadalaisten ja neuvostoliittolaisten kirjeenvaihtajien lisäksi journalisteja myös muista maista.

Vastaten hänelle esitettyyn kysymykseen, että onko asiallista tulkita tätä vierailumatkaa sanomalla, että lieventämättä suhteitaan ystäviinsä, Canadan hallitus pyrkii kehittämään läheisempiä poliittisia ja taloudellisia siteitä toiseen supervaltaan, pääministeri vastasi mm. seuraavasti:

"Kyllä, se on asiallinen tulkinta. Canadalaiset ovat entistä herkkätuntoisempia Amerikan taloudellisesta yliherruudesta ja vaarasta, että me otamme kaiken teknologiamme ja pääomamme sieltä (USA:sta).

"Meillä on valinnan mahdollisuus. Me voimme, erkanematta perinteellisistä ystävistämme . . . oppia vaihtamaan teknologiaa tämän maan kanssa, missä on tehty eräitä läpimurtoja . . . Minä katselen sitä puhtaasti pragmaattisesti, maana jolla on paljon etuisuuksia ja paljon vaikeuksia, mutta kuitenkin maana, joka voi ostaa ja myydä teknologiaa kuten me muutkin.

"Minä toistan, että pääoman sijoituksen alalla, me emme voi odottaa paljoa täältä . . .

"Ehkä me voimme löytää, ei vain uutta teknologiaa ja uusia keinoja vastataksemme avaruuden ja kylmyyden haasteeseen, vaan ehkä me voimme löytää uusia talouskeinoja aloittaaksemme yhteistoiminnan kahden maan välillä . . ."

OIKEUSMINISTERI LONTOOSSA PERUSTUSLAKI-ASIOILLA

Ottawa. — Virkaatekevä pääministeri Mitchell Sharp sanoi torstaina alahuoneen istunnossa, että oikeusministeri John Turner on nyt Lontoossa keskustelemassa Canadan perustuslain kotiuttamista koskevista menettelytavoista.

Perustuslakimme (BNA lain) kotiuttamiseksi tarvitaan Canadan kymmenen maakunnan yhteissopimus asiasta. Tästä asiasta keskustellaan Victoriassa kesäkuun 14—16 pnä kokoontuvassa liitto- ja maakuntahallitusten konferenssissa.

Vaikka sanomalehtitietojen mukaan aavikkomaakuntien pääministerit ovat omaksuneet melko kielteisen asenteen Quebecin vaatimusten kohdalta nyt tulevaan konferenssiin, mr Sharp ilmaisi kuitenkin mielipiteen, että nyt on Canadassa entistä laajempi yhteisymmärrys BNA lain kotiuttamiseen tähtäävästä menettelytapaehdotuksesta (formulasta).

Täyttäkää huolella väenlaskukaavakkeet

Näinä päivinä on tullut, tai tulee pian jokaiseen perheeseen — ja myös yksilöille — kaavakkeita, missä on suuri määrä monenlaisia kysymyksiä! Täyttäkää nämä kaavakkeet mahdollisimman asiallisesti ja palauttakaa ne annettujen ohjeiden mukaisesti takaisin.

Kysymys on joka kymmenes vuosi Canadassa suoritettavasta väenlaskusta. Siten saatujen tietojen mukaan saadaan selville paljonko meitä canadalaisia on; minkälaisissa olosuhteissa asumme, elämme jne. Mahdollisten vaikeuksien välttämiseksi, ja oikeiden tilastotietojen saamiseksi kansallisesti, on siis välttämätöntä, että nämä väenlaskua koskevat tiedot annetaan niin täydellisesti ja oikein kuin se on itse kullekin mahdollista.

Ottawa aiheuttanut työttömyyttä sen tulee myös asian selvittää

Tällaisen katsomuksen esittivät Hamiltonin ammattiyhdistysosastot vaatien työtä työttömille ja mm. eläkeparannuksia

Hamilton. — Hamiltonin kymmenen ammattiyhdistysosastoa esitti alkuviikolla yhteisen lausunnon, jossa tuomitaan liittohallitus tarkoituksellisesta työttömyyden aiheuttamisesta.

Näiden ammattiyhdistysten muodostama hallitukselta ja teollisuuslaitoksilta työtä vaativa komitea osoittaa myös, että kokonaan perättömiä ovat syyttelyyritykset siitä, että unionistinen liike on vastuussa työttömyystilanteesta.

"Ammattiyhdistysliikettä ei voida syyttää siitä, että tuotantolaitokset ovat suurelta osalta ulkomaalaisen pääoman kontrollissa; sitä ei voida syyttää Canadan luonnonresurssien lahjoittamisesta ulkomaalaisille; eikä Indokiinan sodasta mikä on suurin inflaation aiheuttaja; sitä ei voida syyttää anteeksiantamattomista lahjaksi annettavista lainoista yhtiöille, jotka siirtävät tuotantolaitoksia alhaisten palkkojen alueille jne."

Tämä Hamiltonin ammattiyhdistysliikkeen komitea, mihin kuuluu 10,500 jäsentä edustava terästyöläisten union osasto 702 ja voimakas autotyöläisten unio-osasto, suosittelee 12 kohtaa käsittävää talousuudistusta, mihin sisältyy mm. seuraavat tavoitteet:

— On rakennettva 250,000 halpavuokraista asuntoa vuodessa seuraavat 5 vuotta.

— Määriteltävä moratooriumi tehtaiden sulkemiselle ja työvoiman vähentämiselle;

— Muodostettava kruunun (valticn) yhtiöitä joiden tehtävä on kehittää ja valmistaa canadalaisia resursseja, jotka viedään nyt ulkomaille valmistettavaksi.

— Carterin verouudistusraportin hetikohtainen voimaan saattaminen.

Komitea vaatii myös hetikohtaisia toimenpiteitä Canadan dollarin ostovoiman korottamiseksi, sisältyen siihen $2.50 alinpalkkataksan määrittely, jyrkkä tuloverojen alennus henkilöille, jotka ansaitsevat vajaa $15,000 vuodessa ja vanhuudeneläkkeen korottaminen 200 dollariin kuukaudessa.

Ross Thatcher järjestää työväenvastaiset vaalit

Hellyer muodostaa uuden poliittisen liikkeen omien tavoitteidensa edistämiseksi

Saskatchewan. — Pääministeri Ross Thatcher — joka takavuosina siirtyi CCF:stä liberaalien riveihin — ilmoitti tiistaina, että Saskatchewanin maakuntavaalit pidetään keskiviikkona, kesäkuun 23 päivänä.

Lainlaatijakunnassa on nyt 34 Thatcherin liberaalia, 24 NDP:n edustajaa ja 1 vapaa paikka.

Ilmoittaessaan vaalipäivästä mr Thatcher kehoitti konservatiivipuolueen ja Social Creditin kannattajia yhdistämään voimansa liberaalien kanssa "sosialistien" tappioon saattamiseksi, millä hän tarkoitti NDP:ta.

Pääministeri Thatcher on aikaisemmin uhannut, että jos liberaalit voittavat vaaleissa, hän tulee muodostamaan erikoisia työväen oikeuslaitoksia, mitä ammattiyhdistysväki päättävästi vastustaa.

Oppositioasemassa nyt olevan NDP:n uutena maakuntajohtajana on Allan Blakeney, joka on luvannut nostattaa hallituksen kehnon maatalousohjelman yhdeksi tärkeimmäksi vaalikysymykseksi.

Lokakuun 1 pnä 1967 suoritetuissa vaaleissa liberaalipuolue sai 45.6 prosenttia annetuista äänistä, NDP 44.3 prosenttia, konservatiivipuolueella ja Soical Creditilla ei ole lainlaatijakunnassa yhtään edustajaa.

HELLYER PERUSTAA POLIITTISEN LIIKKEEN

Ottawa. — Pääministeri Trudeaun hallituksessa ollut ja siitä eronnut, sekä lopulta koko liberaalipuolueesta pois jäänyt Paul Hellyer tiedoitti tiistaina, että hän tulee perustamaan kansallisessa mittakaavassa työskentelevän "Action Canada"-nimisen liikkeen, mikä voi nimittää myös omia ehdokkaitaan tulevissa liittovaaleissa, mikäli katsotaan, että se on paras menettelytapa, kuten hän sanoi.

"Action Canada"-komitean tarkoituksena on värvätä kannattajajoukkoja ja nostattaa painostusta liittohallitusta kohtaan mr Hellyerin ohjelman hyväksi.

Hänen ohjelmansa tärkeimpinä kohtina on verojen alentaminen täystyöllisyyden hyväksi; pakolliset hinta- ja palkka-taso-ohjeet inflaation vastustamiseksi ja vapaayritteliäisyyteen perustuvan yhteiskunnan säilyttäminen.

Neuvosto-pohjolan kaupunki "nykyajan ihme" Trudeau

Pääministeri Trudeau sai ruhtinaallisen vastaanoton Neuvostoliiton nikkelikaupungissa

Norilsk. — Pääministeri ja rouva Trudeau vieraili "harvennetuin" seurueineen maanantaina ja tiistaina Neuvostoliiton arktisen alueen suuressa, noin 150,000 asukkaan kaupungissa, Norilskissa mikä on rakennettu ikuisen jään alueelle viimeksikuluneen 35 vuoden aikana.

Pääministeri Trudeau vieraili siellä kouluissa, lastenseimissä ja kerrostaloasunnoissa. "Canadan arktisella alueella — Norilsk on osapuilleen yhtä kaukana pohjoisessa kuin on Canadan Inuvik — on useita yhdyskuntia, mutta ei yhtään Norilskin kokoista", sanoi pääministeri tiistaisen lounaspuheensa yhteydessä.

"Mitä te olette saavuttaneet täällä ikuisen jään alueella, se on epäilemättä maailman yksi nykyajan ihme", hän sanoi.

Hän selitti, että yksityiskohtaisempi tietojen vaihto Neuvostoliiton ja Canadan arktisella alueella saaduista kokemuksista olisi eduksi molemmille maille.

"Minä en epäile lainkaan sitä, että minun Neuvostoliitto-vierailuni yhtenä tuloksena tulee olemaan tämäntapaisen yhteistoiminnan edistyminen", sanoi pääministeri Trudeau.

Norilskin asukkaat kaivavat tämän arktisen alueen uumenista nikkeliä, kuparia ja kobaltia. Kaupungin kaikki rakennukset lepäävät ikuisen jään kahleissa olevaan maahan upotettujen pylväiden päällä. Asiallisesti puhuen tähän 150,000 asukkaan kaupunkiin on tuotettava lentoteitse kaikki siellä käytettävät kulutustarvikkeet. Talvi on siellä 10 kuukautta kestävä ja kesä lyhyt mutta lämmin. Työläiset ansaitsevat kolmekin kertaa parempaa palkkaa Norilskissa kuin muualla Neuvostoliitossa, ovat canadalaisvieraat selittäneet.

Pääministeri Trudeaun mukana olleen "hotellitilojen puutteen" yms. seikkojen vuoksi pienennetyn seurueen jäsenet kiinnittivät erikoishuomiota siihen ruhtinaalliseen vastaanottoon, minkä canadalaisvierailijat Norilskissa saivat. Pääministerin seurueeseen sanotaan kuuluneen "ainoastaan" kahdeksan journalistia — 3 kirjoitustyötä tekevää journalistia, televisio-journalisti, kameramies, äänitysmies, radio-journalisti ja tavallisia kuvia ottava henkilö.

Tultuaan Norilskista Murmanskiin Canadan valtuuskunta sai siellä hyvin lämpimän vastaanoton. Suunnitelmien mukaan pääministeri vieraili keskiviikkona Murmanskin aluemuseossa, jäänsärkijässä (ehkä atomikäyttöisessä) ja Murmanskin kalatuotantolaitoksessa.

Myöhemmin keskiviikkona pääministeri Trudeau lähti seurueineen Leningradiin mikä on viimeinen "pysähdyspaikka" Neuvostoliitossa, ennen takaisin Canadaan lähtöä.

RANNIKKOMAAKUNTIEN YHTYMINEN LISTALLE

Näiden maakuntien pääministerit päättäneet muodostaa komitean asian tutkimisen hyväksi

Fredericton. — New Brunswickin, Prince Edward Islandin ja Nova Scotian pääministerit allekirjoittivat tiistaina historiallisesti ehkä merkittävän asiakirjan jonka perusteella muodostetaan rannikkomaakuntien pääministerin neuvosto, minkä toiminta voi myöhemmin johtaa rannikkomaakuntien yhdistymiseen, mistä on viimeaikoina lisääntyvässä määrässä keskusteltu.

Välittömästi tämän asiakirjan allekirjoittamisen jälkeen pääministerit Alex Campbell (PEI), Gerald Regan (N.S.) ja Richard Hatfield (N.B.) aloittivat kaksi päivää suljettujen ovien takana käytävät keskustelut.

Asiakirja allekirjoitettiin New Brunswickin "Family Compactin" käytössä olleella pöydällä. Mainittu "Family Compact" edusti "loyalist" perheiden toisiinsa sitoutuneiden laitoksien johtajia jotka olivat hallitusvastuussa vv. 1784—1854.

Mr. Hatfield sanoi asiakirjaa "merkittäväksi askeleeksi kolmen maakuntahallituksen yhteistoimintaa kohti". Kolme pääministeriä edustava neuvosto tulee tutkimaan rannikkomaakuntia koskevia taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia kysymyksiä ko-ordinoiden yleisiä ohjelmia ja vahvistaen liittohallitukselle esitettäviä yhteisiä lausuntoja.

Neuvosto kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Tällaisen neuvoston perustamista suositellaan Rannikkomaakuntien yhtenäisyyden tutkimisesta (Maritime Union Study Report) v. 1968 julkaistussa raportissa, minkä laatimisesta koitui liittohallitukselle $250,000 lasku.

Mainitussa raportissa suositellaan täydellistä poliittista yhteen liittymistä kymmenen vuoden aikana.

U Thant eroaa

— YK:n pääsihteeri U Thant sanoi tällä viikolla, että hänen päätöksensä jäädä pois toimestaan tämän vuoden lopulla, on muuttumaton.

Thunder Bayssa vakava tulva

Thunder Bay. — Kaksi päivää kestänyt jatkuva vesisade on katkonut tällä alueella maanteitä, täyttänyt vedellä satoja kellareita ja pakoittanut vähintään kaksi koulua sulkemaan ovensa.

Thunder Bayn kaupungin pormestari Saul Laskin arvioi, että kaduille tapahtuneet vahingot ovat ylittäneet $100,000 rajan, mutta myöhemmin kaupungin yleisten töiden viraston taholta tämä arvio nousi $500,000.

McIntyren-joen ilmoitettiin tulvineen yhteen aikaan yli äyräittensä, minkä johdosta vettä virtasi mm. Canadian Lakeheadin Exhibition, (Järvienpään näyttelyalueelle).

Kaupungin viranomaiset ilmoittivat kuitenkin myöhään tiistai-iltana, että McIntyre- ja Needbing-jokien vesi oli laskusuunnassa.

HINTOJEN, KORKOJEN JA VEROJEN NOUSU HUOLESTUTTAA SUOMALAISIA

SAK:n toinen puheenjohtaja varoitti toimenpiteistä palkkojen alentamiseksi; köyhä kansa yhä ahtaammalle

Helsinki. — Seuraten aikaisemmin tehtyjä päätöksiä hintojen ja verojen korottamiseksi Suomen Pankki ja rahalaitosten neuvottelukunta tekivät toukokuun 21 pnä päätöksen korkosopimuksen muuttamisesta niin, että ottolainauskorko kohoaa shekki- ja postisiirtotilejä lukuunottamatta ensi kuun alusta yhdellä prosenttiyksiköllä.

Suomen tavallinen työtätekevä kansa on viimeaikoina saanut jatkuvasti huonoja uutisia. Samalla kun hallituksen suunnittelemien verokorotusten ja hintojen korotusten käsittely eduskunnassa vielä jatkuu, Suomen pankin taholta ilmoitettiin että yleistä korkotasoa tullaan nostamaan yhdellä prosenttiyksiköllä eli 13 prosentilla.

Korkotason nostaminen, johon Suomen Pankin ilmoituksen mukaan liittyy myös henkilöautojen määrän rajoittaminen, merkitsee astumista jälleen ns. kireän rahan politiikan tielle, totesi Kansan Uutiset viime lauantaina. Tämä tie on aina merkinnyt ja merkitsee varmuudella nytkin monelta taholta tavalliseen kansalaiseen kohdistuvaa rasitusta. Asumiskustannukset kallistuvat, rakentaminen tulee entistä kalliimmaksi, pienten yrittäjäin asema vaikeutuu, taloudellinen aktiviteetti maassa heikkenee ja kaiken edellä sanotun summana työllisyys heikkenee myös entisestään, selitti mainittu työväenlehti.

Tuomiten hintojen, verojen ja korkokannan korottamisen muka sillä perusteella, että siten autetaan Suomen ulkomaankaupan tasapainottamista, kansanedustaja Ele Alenius kysyi eduskunnassa hallituksen vero- ja hintapaketista keskusteltaessa, että "missä määrin jonkun syrjäseutujen perheen tai jonkun yksinäisen pieneläjän tulonkäyttö on yleensä voinut olla aiheuttamassa Suomen ulkomaankaupan tasapainottomuutta."

"Mutta heidän täytyy kuitenkin maksaa siitä että kansantalous taas kerran tervehdytetään", hän selitti painottaen, että SKDL vastustaa kansan ja maan yleisetujen vuoksi tätä hallituksen "pakettia."

Mikäli hallitus ja suurpääomapiirit aikovat toteuttaa suunnitelmansa, joka on rakennettu siten, että palkkatyöväen realipalkka alenee, niin hallitus ottaa myös vastuun työrauhasta, sanoi SAKn toinen puheenjohtaja Arvo Hautala, puheessaan viime perjantaina Helsingissä.

Voimistuneella ammattiyhdistysliikkeellä ja sen aktiivisesti tilannetta seuraavalla jäsenistöllä on velvollisuus muistuttaa poliittisten päätösten tekijöitä siitä, että ne talouspoliittiset keinot, jotka olivat vielä 1956 maaliskuun jälkeen käyttökelpoisia, joskaan ei viisaita, eivät tämänpäivän Suomessa voi tulla kysymykseen, sanoi Hautala.

Kaksi "mustien pantterien" johtajaa vapaaksi

New Haven, Conn. — Yhdysvaltain korkeimman oikeuden tuomari Harold Mulveys kumosi tiistaina mustien panttereiden kahta johtajaa Bobby Sealea ja Ericka Hugginsia vastaan nostetut poliittisluontoiset "murhasyytökset" selittäen, että asian laajan tunnetuksitulon vuoksi on nyt miltei mahdotonta saada muodostetuksi puolueetonta valamiehistöä.

Tämä vapautuslausunto annettiin päivän kuluttua sen jälkeen kun tuomari Mulvey totesi, että valamiehistö ei ollut päässyt yksimielisyyteen kahta pantterijohtajaa vastaan nostetuista syytöksistä. Valamiehistössä oli 5 tummaihoista ja 7 valkoihoista henkilöä.

Tuomari sanoi: "Syyttäjän toimesta tehtiin mitä voitiin syytettyjä vastaan. He eivät saaneet valamiehistöä vakuuttuneeksi syytettyjen syyllisyydestä."

Sealea ja mrs. Hugginsia vastaan nostettiin miestapposyytös sillä perusteella, kun eräs poliisiurkkijaksi sanottu mustien pantterien jäsen murhattiin v. 1969. Kummatkin kielsivät ehdottomasti syyllisyytensä.

Mrs. Higgins vapautettiin heti mutta Seale jäi toistaiseksi pidätetyksi Chicagon seitsemän oikeusjutun yhteydessä langetettujen oikeuden halventamistuomioiden vuoksi, joista Seale esittää vetoomuksen.

MY LAI-TAPAUKSIA PALJON, SANOI EVERSTI

Fort Meade, Md. — Eversti Oran Henderson, jota syytetään My Lai verilöylyn salaamisesta, sanoi täällä maanantaina, että kaikki Vietnamissa olevat taistelujoukkojen yksiköt ovat suorittaneet vietnamilaisten siviilien joukkomurhaamisia.

Eversti Henderson komensi prikaattia jonka alaisen platuunan johtaja, luutnantti William Calley julistettiin äskettäin syyllistyneeksi joukkomittaiseen lasten, naisten ja miesten murhaamiseen My Lai kylässä. Hän on tähän mennessä kaikkein korkeampiarvoinen yhdysvaltalaisupseeri, joka on joutunut sotaoikeuteen vastaamaan My Lai kylässä maaliskuussa 1968 tapahtuneesta verilöylystä.

Tämä 50-vuotias eversti sanoi maanantaina sanomalehtikirjeenvaihtajille sotaoikeuskuulustelun väliaikana, että useimman prikaatin kokoisen asevoimayksikön salattavana on jossakin oma My Lainsa.

"Minusta tuntuu nyt, että monellä prikaatilla, todennäköisesti enemmistöllä Vietnamissa olevista prikaateista, on omat My Lainsa, joita ei ole vielä paljastettu ja joita ei ehkä koskaan paljasteta. Tosiasiassa, minä toivon, ettei niitä paljastetakaan."

Eversti Henderson sanoi, että vaikka hän ei usko toisten tapahtumien saaneen My Lain mittasuhteita, niihin liittyy kuitenkin samanlaisia julmuustekoja.

Puhuen sanomalehtien ja televisiojen kirjeenvaihtajille eversti Henderson sanoi kuitenkin, että hänen omatuntonsa on puhdas, ja että hän ei ole yrittänyt valkaista My Lain verilöylyä. Hän kertoi erääässä vaiheessa tarjoutuneen ottamaan vastuulleen My Lain tapahtuman peittelemisen siksi kun hän pelkäsi sitä huonoa mainostusta, mitä armeija tulisi siitä saamaan.

Hän sanoi esittäneensä tämän tarjouksen joulukuussa 1969 kenraali W. Westmorelandille, USA:n armeijan esikuntapäällikölle lähettämässään kirjeessä.

"Minä sain hyvin suorapuheisen vastauksen sanoen, että 'minä olen saanut kirjeenne, enkä aio ryhtyä sen johdosta mihinkään toimenpiteisiin'," selitti eversti Henderson.

VIIME TIEDOT

Yba City. — Farmityöläisiä värväävä urakoitsija, 37-vuotias Juan Corona vangittiin keskiviikkona sen vuoksi kun tämän Yba Cityn lähettyviltä Kaliforniasta, löydettiin kahdentoista kulku-maatyöläisen (hedelmien poimijain) ruumiit, mitkä oli haudattu eräälle hedelmäpuupellolle. Kaikki nämä miehet — yksi heistä oli murhattu arviolta 2 kuukautta aikaisemmin ja viimeinen noin 48 tuntia sitten — olivat saaneet useita puukonpistoja rintaansa ja päähänsä kirveen iskuja.

Canberra. — Australia valmistautuu kaikessa hiljaisuudessa ottamaan diplomaattisia yhteyksiä Kiinaan tarkoituksella parantaa näiden maiden välisiä suhteita. Australian aloitteentekoa kuvattiin asiantuntijain toimesta alkutoimenpiteeksi diplomaattikeskustelujen aloittamiseksi jossakin pääkaupungissa, missä Kiinalla on edustajansa.

Ottawa. — Puhuen noin 900:lle korkeakouluoppilaalle, Ontarion pääministeri William Davis uudisti keskiviikkona Woodstockissa hyökkäyksensä liittohallituksen fiskaali- ja talousohjelmia vastaan. Ottawa on sitoutunut siihen, hän selitti, että kesäkuussa Victoriassa kokoontuvassa perustuslakikonferenssissa pyritään ratkaisemaan eräitä perustuslaillisia ongelmia. Samalla kertaa, hän tähdensi, siinä konferenssissa on tutkittava myös Ottawan finanssi- ja talousohjelmia, mitkä mr Davisin selostuksen mukaan ovat aiheuttaneet vakavan työttömyysongelman.

Kairo. — Neuvostoliiton presidentti Nikolai Podgorny ja Egyptin presidentti Anwar Sadat keskustelivat keskiviikkona noin neljä tuntia näiden maiden välisiä suhteita koskevista kysymyksistä. Julkisuuteen annettujen tietojen mukaan keskusteluissa on korostettu myönteisiä seikkoja sekä laajan yhteistoiminnan edelleen kehittämistä näiden maiden kesken.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Internationaalin kokouksesta

Kuten on lehdessämme etukäteen kerrottu, sosialistisen internationalin neuvosto kokoontui viime tiistaina, eli toukokuun 25 pnä Helsingissä.

Ennakkotietojen mukaan tähän kokoukseen odotettiin huomattuja sosialidemokraattisia poliitikkoja ja valtiomiehiä, mm. Itävallan ja Länsi-Saksan liittokanslerit, Englannin oppositiojohtaja Harold Wilson, Israelin pääministeri Golda Meir sekä Pohjolsmaisten työväenpuolueiden johtajat Olof Palme, Trygve Bratteli ja Jens-Otto Krag sekä luonnollisesti isäntämaan Suomen edustajat, joista puoluesihteeri Sorsa piti heti avausistunnossa hyvin mielenkiintoisen puheen. Canadaa edustaa siellä ennakkotietojen mukaan T. C. Douglas.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Leonid Brezhnev esitti äskettäin suurta huomiota osakseen saaneen lausunnon, mikä tarkoittaa yhteistyötarjousta kansallisesti ja kansainvälisesti.

Sosialidemokraattien ja kommunistien välillä on runsaasti kosketuskohtia mm. Euroopan turvallisuuskysymyksessä, totesi puolestaan Suomen sosialidemokraattisen puolueen puheenjohtaja Rafael Paasio äskettäisessä tiedotustilaisuudessa. Hän viittasi ilmeisesti lausunnollaan pääsihteeri Brezhnevin Tbilisissä esittämiin yhteistyöehdotuksiin.

Internationalin kokouksen julkilausumat osoittavat, minkälaisiksi kannanotot sosialidemokraattien ja kommunistien välisissä suhteissa muodostavat, totesi Paasio ja sanoi, että SDP on omasta puolestaan jo näistä kysymyksistä esittänyt oman linjansa.

Internationalin kokouksen tärkeimpiä kysymyksiä ovat Euroopan turvakokous, lähi-idän tilanne, kolmannen maailman ongelmat ja muut kansainväliset asiat, kuten esim. Yhdysvaltain sota Indokiinan kansoja vastaan.

Suomalainen sosialidemokratia kannattaa mahdollisimman laajaa edistyksellisten voimien yhteistyötä maailman suurten ongelmien ratkaisemiseksi, kirjoitti viime viikolla puolueen päälehti Sosialidemokraatti. Olemme esittäneet tässä tarkoituksessa, että sosialidemokratian ja kommunismin kesken avattaisiin keskusteluyhteyksiä. Emme ole edellyttäneet, että olisi luovuttava erilaisista ideologisista käsityksistä, mitä kommunistitkaan eivät ole vaatineet. Yhteisiä nimittäjiä voidaan löytää rauhan puolesta ja yhteiskunnallisen kehityksen hyväksi, totesi Sosialidemokraatti.

Sosialistisen internationalin aiemmat kokoukset eivät ole olleet myönteisiä sellaisille näkemyksille, että lännen sosialidemokraattisten puolueiden ja sosialististen maiden sekä lännen kommunististen puolueiden yhteistyötä voitaisiin näkyvästi parantaa, totesi viikon lopulla SKDL:n pää-äänenkannattaja Kansan Uutiset. Esim. edellisessä kokouksessa oli vielä vallalla varsin jyrkkä antikommunistinen henki ja suuntautuminen Naton tarkoitusperiä noudattavan politiikan tukemiseen. Edellisen kokouksen jälkeen on kuitenkin tapahtunut paljon myönteistä kehitystä, joka näkyy mm. Euroopan tilanteessa. Näin ollen on odotettavissa, että internationalin neuvoston kokous Helsingissä tulee olemaan kokonaisuutena edellistä kokousta maltillisempi, selitti Kansan Uutiset. Joka tapauksessa tämä kokous tulee osoittamaan sen, miten lännen sosialidemokraattisten puolueiden johtajat suhtautuvat Eurooppalle ja koko maailmalle tärkeisiin, rauhaa ja turvallisuutta koskeviin kysymyksiin. Myönteisillä päätöksillä voitaisiin epäilemättä edesauttaa kaikille kansoille tärkeiden asioiden eteenpäin viemistä.

Luokkavastakohdat Israelissa

Useilla canadalaisilla — huomattava osa Canadan juutalaisista mukaanluettuna — on ollut ja on vieläkin sellainen mieletön käsitys, että Israelin hallituksen edesottamisien arvostelu on muka "juutalaisvastaisuutta" tai peräti Israelia vastaan kohdistuvaa "vihamielisyyttä". Tässä järkeilyssä tai oikeammin järjettömyydessä jätetään joko tarkoituksellisesti tai tarkoittamatta huomioonottamatta se tosiasia, että Israel on kehittynyt kapitalistinen maa, missä pieni omistava luokka (mikä kontrolloi tuotanto- ja finanssilaitokset) elää ja rikastuu suurten kansanjoukkojen työn kustannuksella, ja että Israelin nykyinen porvarillinen hallitus edustaa nimenomaan tätä valtaluokkaa ja sen etuja.

Vaikka amerikkalaisen jättiläiskokoisen General Motorsin päämies sanoi jokin aika sitten, että "mikä on hyvä GM:lle se on hyvä myös Yhdysvalloille", niin tunnettu tosiasia on, että asia on perustapauksissa päinvastainen. Ottakaamme esimerkiksi Vietnamin sota, jonka varustajaliikkeenä General Motors on kahminut suuria rikkauksia samalla kun se on aiheuttanut Yhdysvaltain kansanjoukoille inflaatiosta johtuvan hintojen ja verojen nousuja sekä epävarmuuden huomisesta puhumattakaan nyt siitä, että yli 40,000 amerikkalaisia on menettänyt henkensä Indokiinassa. Tässä on konkreettinen esimerkki siitä, miten GM:n ja Yhdysvaltain kansan edut ovat täysin vastakkaisia.

Sama pätee Israelissa. Sikäläisen suurpääoman edut vaativat sotaista ohjelmaa, varustelun huipputasossa pitämistä, aluevaltauksia naapurimailta, jne. Se antaa hyvin tuottoisaa afääria rahamaailman miehille ja naisille. Mutta tavallisille kansanjoukoille sellaisesta ohjelmasta on pelkkää vahinkoa. Seurauksena on, että pieni rikkaitten ryhmä tulee entistä rikkaammaksi ja kansanjoukkojen suuret ryhmät köyhtyvät sekä suhteellisesti rikkaisiin verraten että myös aktuaalisesti.

Nämä perustavaa laatua olevat talousseikat ovat tulleet hyvin selvästi esiin Israelin köyhiä väestökerroksia osaltaan edustavien "Mustien pantterien" (niillä ei ole mitään yhteyksiä Yhdysvaltain samannimiseen liikkeeseen) äskettäisistä mielenosoituksista. missä on kiinnitetty huomiota rikkaiden ja köyhien välisen aukon levenemiseen.

Merkillepantavaa myös on, että esimerkiksi Jerusalemissa äskettäin olleitten mielenosoitusten jälkeen Israelin pääministeri Golda Meir tuomitsi mielenosoitusten "väkivaltaisen luonteen", mutta hän ei yrittänytkään kiistää sitä, etteikö köyhillä väestökerroksilla ole syytä ja aihetta mielenosoitusten järjestämiseen.

Hän ei yrittänytkään kiistää mustien pantterien syytöksiä, että Israelin kansanjoukot köyhtyvät osittain myös varustelun ja suurten asevoimien ylläpitämisen aiheuttamien menojen vuoksi.

Israelin hallitseva luokka ja sen hallitus on voinut ylläpitää keinotekoista "yksimielisyyttä" sotaohjelmansa perusteella ja puhumalla leveästi arabimaissa ja Neuvostoliitossa olevien juutalaisten "kovasta kohtalosta". Mutta tämä taktiikka ei tunnu vetävän enää. Israelin kansan köyhät osat sanovat, että hallituksen pitäisi puhdistaa hieman oman maan porraspäitä ennen kuin lähdetään rikkoja etsimään naapuri- ja muista maista.

Ja mitä enemmän selvenee se tosiseikka, että Israelejakin on kaksi — rikkaiden ja varattomien israelit — sitä helpommaksi tulee myös nähdä se, että Tel Avivin sotaohjelma auttaa ainoastaan rikkaiden Israelia — ja sitäkin vain väliaikaisesti.

60 VUOTTA CANADAN JA CANADAN SUOMALAISTEN PUOLESTA (2)

Toimiessamme Canadan edistyksen hyväksi emme ole unohtaneet entistä kotimaatamme ja sen työtätekevää kansaa. Päinvastoin olemme avustaneet ja tukeneet suomalaisia ja Suomea monin keinoin. Heti ensimmäisen maailman sodan jälkeen käytiin Järjestömme toimesta laaja kampanja Suomen kansan avustamiseksi osallistumalla niin sanotuun "miljoonan markan keräykseen". Samaten toisen maailmansodan jälkeen osallistuimme yhteiseen avustuskeräykseen. Oikeastaan Järjestömme oli päätekijä siinä, että saatiin tämä yhteinen keräys toimeen. Samaten olemme usean kerran avustaneet Suomen työläisten lakkotaisteluita, keränneet varoja Helsingin työläisten kulttuuritaloon. Kansojen yhteistoimintavuotena 1966 keräsimme huomattavan summan ystävyyslahjana Suomen sokeain koululle, ja myöskin osallistumme Suomi-Seuran siirtolaisten tilasto ja patsas rahastokeräykseen.

Toiminnallaan on Järjestömme aina tinkimättä seisonut kansanjoukkojen etujen puolesta ja pyrkinyt yhdistämään suomalaiset Canadassa edistysmielisten kysymysten puolesta. Tämä on antanut Järjestömme valistus- ja kulttuuritoiminnalle todellista arvoa. Voisimme sanoa, että vain se on antanut Järjestöllemme oikeuden olemassa oloon ja sen tähden olemme myöskin saaneet muiden kansallisuusryhmien myötätunnon ja arvon.

Koska Järjestömme säännöt kehoittavat "levittämään tositietoja Canadan asioista ja päivän tapahtumista", oli ihan välttämätöntä perustaa oma sanomalehti tiedonantovälineeksi ja niin syntyi Järjestömme toimesta Vapaus-lehti, joka on ollut meille toiminnan yhdyssiteenä jo yli 50 vuotta. Ilman sitä tietopuolisuutta, mitä olemme saaneet lehdeltämme, olisimme henkisesti paljon köyhempiä. Lehtemme on aina selostanut tärkeimmät kansalliset ja yhteiskunnalliset kysymykset, on ollut puolestapuhujamme sekä tiedon välittäjänä toiminnastamme osastoille, seuroille ja toimintamme kannattajille. Toinen hyvä ystävämme on Liekki, joka juhlii ilmestymisensä 35 vuotisjuhlaa tänä vuonna.

Lehtemme on joukkotyöllä perustettu, joukkotyöllä levitetty ja joukkotyöllä on niiden ilmestyminen turvattu. Tiedämme, että meillä on ollut paljonkin vaikeuksia näiden vuosikymmenien aikana, siis kiitos sille voimalle, joka kaikki voittaa, yhteistoiminnalle, että lehtemme ovat voineet jatkuvasti vähentynyt ja toimintamme vutus siinä yhteiskunnassa, missä tänä päivänä elämme.

Tällaisessa merkkitilaisuudessa, Järjestömme 60 vuoden toiminnan edustajakokouksessa on ollut paikallaan luoda tämä lyhyt katsaus Järjestömme menneisiin kehitysvaiheisiin ja palauttaa mieliimme joitain kohtia siitä arvokkaasta työstä, mitä olemme tehneet Canadan kansanliikkeessä ja tässä edelläolevassa on vain pinta puolisesti käsitelty joitain kohtia toiminnastamme. Mutta me emme tee, emmekä saa tehdä sitä siksi, että menneiden saavutusten muistoilla tuudittaisimme itseämme lepäämään muistojen laakereilla. Siihen ei meillä ole oikeuttakaan vaikka tilanne onkin paljon muuttunut, jäsenmäärämme huomattavastiv ähentynyt ja toimintamme olosuhteiden pakosta heikentynyt.

Järjestössämme on tänä päivänä 10 osastoa, joiden yhteydessä kolmella on kuorotoimintaa ja viidessä jonkun verran näyttämötoimintaa. Jokaisella paikkakunnalla osastojen jäsenistö on pääasiassa ikäihmisiä, jotka ovat vuosikymmenet toimineet Järjestömme ja Canadan edistyksen hyväksi, eivätkä enää jaksa täyttää kaikkia tehtäviä. Suuret toimintapaikat alkavat käydä miltei ylivoimaisiksi pitää yllä, mutta nämä kotoiset paikat ovat käyneet jäsenillemme rakkaiksi ja niiden huolto on vielä pystytty yhteistoimin tekemään. Toivomme, että tässä kokouksessa nämä omaisuus asiat käsitellään vakavasti ja harkiten, osastojemme jäsenien mielipiteiden mukaisesti.

Tämä toimintamme heikkeneminen on luonnollista kulkua, koska emme ole saaneet huomattavasti nuorempia voimia jatkamaan toimintaamme. Poikkeus edellisestä on kuitenkin Wanup, jossa esimerkillisellä tavalla nuoriso vaalii suomalaisten kulttuuriperinteitä vakituisella toiminnallaan.

Usein kuulee kysyttävän, miksi eivät nuoret suomalaissukuiset liity suurempina joukkoina Järjestöömme toimintaamme jatkamaan. Meidän pitäisi käsitellä tämä asia niinkuin se todellisuudessa on. Meidän perussäännöissämme sanotaan, että Järjestömme on pääasiassa perustettu Canadan suomea puhuvalle väestölle, siis siirtolaisille. Aikaisempina vuosina, kun Järjestömme haalit olivat usealla paikkakunnalla ainoat niin sanotut "community haalit", jolloin tilaisuuksia oli vähemmän canadalaiselle nuorisolle toimia missään, meidän toimintapaikkamme olivat tärkeitä heidän kehitykselleen ja olivat vilkkaassa käytössä. Mutta nykyaikana on nykyaikaiset paikat kouluissa on opetuksia urheilun ja kulttuurin alalla, siis tilanne on muuttunut. Kuitenkin voimme tyydytyksellä sanoa, että vuosien aikana on tehty paljon työtä Järjestömme nuorisomme keskuudessa. Ympärillämme on kehittynyt hyviä urheilijoita, jopa olympiakisoihin kelvollisia, näyttelijöitä ja näytelmien ohjaajia, jotka ovat saanet ensi sakkoset Järjestömme haaleilla, ammattiliittojen johtohenkilöitä, kuorojen ja soittokuntien johtajia.

Järjestömme on ollut kiinteässä yhteistyössä Suomalais-Canadalaisen Amatööri Urheiluliiton kanssa, joka perustettiin 1925, yhdistämään useat suomalaiset urheiluseurat kansallisen johdon alle. Liiton työ fyyskulttuurin alalla on ollut valtava. Sillä on ollut rakentava vaikutus Canadassa syntyneen suomensukuisen nuorison keskuudessa. Yhdessä liiton kanssa järjestämässämme Suurjuhlassa on mukana nuorisoa jo ehkäpä neljännenkin polven suomalaissukuisia. Nämä juhlat ovatkin aina kohokohtia kesätoiminnassamme, ja varmaan vaikuttavat siihen, että kuorot kolmessa osastossa ovat elinvoimaisia.

Koska Järjestömme jäsenissä on suurin osa ikäihmisiä, kuuluu meidän velvollisuuksiimme toimia heidän etujensa puolesta. Esimerkiksi se, että Canadan hallitus jäädytti vanhuuden peruseläkkeen $80 kuukaudessa, oli askel taaksepäin yhteiskunnallisen edistyksen tiellä. Myöskin ammattiliittojen ja kansanjärjestöjen vaatimus tänä päivänä on, että hallituksen pitää ylentää se 1, 000 dollarin vapautus henkilökohtaisista tuloveroista, joka summa on ollut voimassa lähes neljäkymmentä vuotta, ja joka ei enää tänä päivänä vastaa elinkustannusten arvoa. Näin ollen monet eläkeläisetkin joutuvat maksamaan tuloveroa, varsinkin jos heillä on joitain pieniä säästöjä. Sama pitää paikkansa palkkatyöläisiin nähden, vaikka Canadan Talousneuvosto on määritellyt nykyisten hintojen vallitessa, että "köyhyyden raja" on yhdelle henkilölle $1,800.00 vuodessa ja lapsettomalle pariskunnalle $3,000.00 vuodessa, siis tämän määritelmän mukaan monen monet canadalaisista elävät puutteessa.

Työttömyystilanne Canadassa on nyt hälyttävä, Yhä useammat kansalaiset ovat pakoitettuja vaatimaan avustusta. Valtion raha-asiain ministeri Benson sanoi talvella eräässä puheessaan, että "työttömyys on ajankohtaista, sitä on enempi talvella kuin kesällä". Mutta onko nälkä... suoranainen puute... ajankohtaista...?

Nyt on aika vaatia, tai on oikeastaan pakko vaatia, taattua toimeentuloa jokaiselle kansalaiselle, joka on helposti saavutettavissa jos sotavarustelurahoista käytettäisiin edes puolet kansan hyväksi, ja varmistauduttaisiin siitä, että canadalaisilla olisi oikeus omistaa omat tuotanlaitoksensa ja maansa luonnonrikkaudet.

CSJ kannattaa rauhaa ja tukee rauhan työtä, sillä vain rauhan oloissa voidaan edistää kulttuuria ja saavuttaa kansojen hyvinvointi. Järjestömme on jäsenenä Canadan rauhanliitossa, joka on toiminut 23 vuotta ja on ainoa kansallinen rauhanjärjestö Canadassa. Meidän kaikkien vakaumus on, ja me väitämme, että sota ei ole kiertämätön. Me uskomme, että kansat voivat elää rinnakkain rauhassa toistensa kanssa, jos on vain hyvää tahtoa. Me uskomme, että yhä kasvavat rauhanvoimat ovat siksi voimakkaat, ja yhä voimistuvat, että maailman valtojen täytyy hyväksyä rauhan tie. Mutta tämä väite voidaan toteuttaa vain siten, että kaikki rauhan ystävät, jotka ovat tietoisia tilanteesta, työskentelevät tarmokkaasti asiansa puolesta. Juuri siksi järjestetään rauhanliikkeen puolesta erilaisia kamppailuita, kokouksia, nimien keräyksiä, lähetetään eduskuntia hallituksiin, tehdään valistustyötä. Taistelu rauhan puolesta on ennenkaikkea ensi tilalla edistysmielisissä järjestöissä, siksi on meidänkin Järjestömme aina siihen osallistunut mutta ei koskaan tarpeeksi voimakkaasti, ja varsinkin viimeisinä kriitillisinä aikoina liiankin heikosti. Olemmeko tehneet kaikkemme? Se on tärkeä kysymys, ja siksi jätämmekin sen itsekukin vastattavaksi omalta kohdaltamme.

Kysykäämme itseltämme "olenko tehnyt kaiken voitavani rauhan liikkeen hyväksi?" ja jos huomaamme heikkouksia kohdallamme, päättäkäämme ne vakavasti korjata, sillä tämä taistelu kestää vielä kauan aikaa. Tähän meitä velvoittaa Järjestömme ansiokas menneisyys, sillä tehostamalla toimintaamme edistyksen puolesta, rauhan puolesta, kunnioitamme Järjestömme perustajain muistoa, Järjestömme poismenneiden jäseniemme muistoa, ja jatkamme heidän työtään niissä olosuhteissa ja mahdollisuuksissa mitä meillä on.

Pitäkäämme hiljaisuushetki edes menneiden toveriemme muistolle. Kunnioituksella muistelemme heitä ystävinä ja järjestötovereina.

Canadan Suomalaisen Järjestön
Toimeenpaneva komitea.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kirsti Kauhala, Malartic, Que. täytti lauantaina, toukokuun 15 päivänä 77 vuotta.

Lauri Kauhala, Malartic, Que. täytti maanantaina, toukokuun 24 päivänä 84 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien myöhästyneisiin onnitteluihin.

CEYLON VAIKEIDEN ONGELMIEN EDESSÄ

Moskova. — Huhtikuun tapahtumat Ceylonilla ovat osoittaneet, että kansa tukee hallitusta ja odottaa siltä voimakkaita toimenpiteitä talouselämän kehittämisessä ja työtätekevien aseman helpottamisessa, kirjoitti viime viikolla Pravdassa Veniamin Shyrygin kommentoidessaan Ceylonin äärimmäisyysainesten äskettäisiä esiintymisiä maassa.

Bandaranaiken hallituksen edistyksellisten sosiaalis-taloudellisten uudistusten ohjelma edellyttää toimenpiteitä, jotka rajoittavat sekä paikallisen että ulkomaisen suurpääoman toimintaa, valtion sektorin lujittamista talouselämässä, työtätekevien elintason korottamista ja demokraattisten oikeuksien turvaamista sekä sitoutumattomuuspolitiikan johdonmukaista noudattamista.

Hallituksen edistykselliset toimenpiteet saivat osakseen oikeistovoimien ja niiden ulkonaisten liittolaisten vastarinnan. Edellisen hallituksen jälkeensä jättämä vaikea finanssitilanne estää ohjelman nopean toteuttamisen.

Kaikista näistä syistä johtuen joukko ongelmia odottaa yhä ratkaisua. Vakavaa huolestumista herättävät jatkuvat elintarvikkeiden ja teollisuustuotteiden hintojen nousut ja työttömyys, mikä on suuri varsinkin koulutusta saaneen nuorison keskuudessa.

Tätä tilannetta oikeistovoimat käyttivätkin hyväkseen. Äärimmäisyysvoimien aseellinen toiminta tähtäsi kaaoksen aikaansaamiseen maassa. Ceylonin demokraattinen lehdistö kiinnitti huomiota siihen, että heti levottomuuksien alettua taantumus ryhtyi propagandakampanjaan se littääkseen, että Bandaranaiken hallitus on kykenemätön valvomaan tilannetta.

Kv: Etelä-Vietnam "uppoava laiva"

New York. — Saigonin "varapresidentti" Nguyen Cao Ky vertaa maataan uppoavaan laivaan puheessa, josta amerikkalainen lehti New York Times julkaisi maanantaina otteita.

Kansa on kadottanut luottamuksensa hallitukseen. Korruptio on Etelä-Vietnamissa levinnyt niin laajalle, että korruptoituneilla virkamiehillä on jokaista virkatointa varten hintaluettelo, kertoi Ky New York Timesin mukaan.

Yhteiskunnallinen epäoikeudenmukaisuus on varapresidentti Kyn mukaan niin räikeä, että pieni, mutta vaikutusvaltainen vähemmistö elää ylellisyydessä ja kansan enemmistö köyhyydessä ja riistossa ja on osaksi näläkäkuoleman partaalla.

"Etelä-Vietnam on kuin uppoava laiva, jolla on pettävän kaunis ulkokuori ja kavala, petollinen ja epärehellinen perämies. Tarvitaan vain tuulenpyörähdys ja laiva uppoaa", sanoi varapresidentti.

Jenkkien kouluttamat erikoispataljoonat kateissa Laosissa

Vientiane. — Laosissa toimivat sissijoukot tuhosivat täydellisesti hallituksen joukkojen asemat viime tiistaina strategisesti tärkeän Valtatie 9:n alueella, sen jälkeen kun hallituksen joukot olivat vetäytyneet Dong Henen kaupungista.

Vientianen sotilaslähteiden mukaan hallituksella ei ole ensinkään tietoja kolmesta pataljoonasta ja niihin kuuluvista noin 1,500 sotilaasta, jotka joutuivat sekasorron vallitessa jättämään Dong Henen. Nämä sotilaat kuuluvat amerikkalaisten värväämiin ja kouluttamiin erikoisjoukkoihin. Lähteiden mukaan hallitus ei liioin tiedä Dong Henen esikunnan henkilöstön kohtalosta.

Vientianessa odotetaan nyt, että sissijoukot iskevät seuraavaksi Senon kaupunkiin, joka sijaitsee 40 kilometrin päässä Dong Henestä ja 30 kilometrin päässä Savannakhetista.

Sissien hyökkäykset Bolovenin tasangolla ja Valtatie 9:n alueella ovat aiheuttaneet raskaita tappioita hallituksen joukoille. Muutamassa päivässä on tuhottu yli 10 panssariajoneuvoa ja lukuisia tykkejä. Nämä kalustotappiot ovat aiheuttaneet joko sissit, perääntyvät hallituksen joukot tai amerikkalaiset lentokoneet.

Kaikesta huolimatta hallituksen joukot aloittivat etenemisen tarkoituksenaan vallata takaisin sisseille menettämänsä Paksongin kaupunki, jossa on aiemmin sijainnut alueellinen sotilaspäämaja. Valtausta yrittäviä sotilaita on kuitenkin vähän, ja sotilastarkkailijoiden mukaan heillä ei ole suuriakaan onnistumisen mahdollisuuksia.

Bolovenin tasangon länsilaidalla kulkevasta Valtatie 9:stä on 40 kilometrin pituinen osa julistettu hallituksen kannalta "erittäin turvattomaksi" alueeksi. Pathet Laon joukkojen toistuvien hyökkäysten jälkeen. Suurin osa tästä tieosuudesta on tällä hetkellä sissien hallussa. Sissijoukkojen hyökkäysten tarkoituksena uskotaan olevan pyrkimys taivuttaa Laosin hallitus hyväksymään ehdotus aselevosta ja kieltämään amerikkalaisten pommituslennot.

Bolovenin tasangolla hajallaan olevien hallituksen joukkojen taistelumoraalin kerrotaan olevan erittäin heikko.

Jättiläisteleskooppi vihittiin

Effelsberg, Länsi-Saksa. — Länsi-Saksan tiedeministeri tri Hans Leussink vihki äskettäin käyttöönsä maailman suurimman liikkuvan radio-teleskoopin Effelsbergissä.

Halkaisijaltaan sadan metrin suuruinen vadin muotoinen radioleskooppi, joka on tullut maksamaan noin 32 miljoonaa d-markkaa, lähetettiin kulkemaan ympyränmuotoiselle radalleen.

Professori Otto Hachenberg, joka on yksi Effensbergin observatorion kolmesta johtajasta, sanoi vihkiäistilaisuudessa, että teleskooppia voidaan käyttää tutkittaessa säteilyä muilta linnunradoilta.

Suomesta tiedustellaan

Helminen, Viktor, synt. 2. huhtikuuta 1887 Helsingissä, muuttanut Amerikkaan 1920 tai sitä ennen.

Yllämainittua henkilöä tai henkilöitä jotka hänestä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella Marian katu 8, Helsinki 17, Finland.

Helsingissä 27. huhtik. 1971
SUOMI-SEURA r.y.

PÄIVÄN PAKINA

HEGEMONIASTA ELI JOHTOASEMASTA

Huomioonotettavana tapauksena siitä, miltä suunnalta tuuli nykyään puhaltaa, mikäli on puhe kahden erilaisen yhteiskuntamuodon välisestä kilpailusta johtoaseman saavuttamiseksi, oli tiistaisessa Vapaudessa julkaistut "pikku-uutiset", joissa käsiteltiin sittenkin suuria asioita lentotekniikan alalla.

Mikäli nämä "pikkujutut" jäivät huomaamatta, ne kannattaa kaivaa esiin ja lukea kaikessa rauhassa sitten kun televisio on suljettu niin ettei alituinen ampumisen pauke häiritse ajatteluun keskittymistä.

Lyhyesti sanoen, näissä uutistiedoissa kerrottiin, että yliäänen nopeuden kulkeva neuvostoliittolainen TU-144 on tulossa Pariisiin, missä se osallistuu suureen lentonäytökseen vaikeuksien vuoksi vajojen jatkuvan puutteen ja muiden vaikeuksien vuoksi veren vähyyttä potevan brittiläis-ranskalaisen samantyyppisen Concorde-koneen kanssa.

Toisessa uutistiedossa kerrottiin, että Yhdysvaltain edustajahuone on hyväksynyt senaatin aikaisemmin tekemän päätöksen lopullisen kuoliniskun antamiseksi perin kalliiksi sudeksi osoittautuneelle Boeing yhtiön Seattlessa kehittämälle ääntä nopeammin kulkevaksi aiotulle SST-koneen rakennussuunnitelmalle.

Tässä yhteydessä palaa mieleen erään torontolaisen päivälehden toimituskirjoitus missä tunnustetaan, että Neuvostoliiton TU-144 on kaukana edellä kilpailijoistaan ja että $6.3 miljardin hintalapulla varustetusta USA:n SST-koneesta tullut susi on nyt saanut "armoniskun" ja yritetään lohduttaa lehden lukijoita sillä, ettei tällaista edistystä muka lentoalalla halutakaan.

Ko. suuri päivälehti myönsi, että Yhdysvaltain hallitus käytti kaikkia mahdollisia painostuskeinoja saadakseen kongressin hyväksymään SST-koneiden kehitystöiden jatkamisen. Sitten todetaan, että senaatti on kuitenkin päättänyt toisin.

Lehti kuvaa SST:n rakentamissuunnitelmaa "mielettömyydeksi" ja esittää hurskastellen, että SST:n kuoltua Ottawa voi pitää ranskalais-brittiläisen Concorden ja NL:n TU-144 ilmavalliräjähdyksineen "pois meidän ilmatilastamme".

Tosiasiat ovat kuitenkin tarua kummempia tässäkin. Samaan aikaan kun Yhdysvaltain SST:lle annettiin "armonisku" ja kun brittiläis-ranskalainen Concorde on pahasti kehityksessä jälessä ja suurissa talous- ym. vaikeuksissa, NL:n yli ääntä nopeampi siviilikäyttöön tarkoitettu suihkumatkustajakone TU-144 esittäytyy maan rajojen ulkopuolella suuressa kansainvälisessä näyttelyssä, mikä alkaa tänään, torstaina.

TU-144 suoritti tämän tyyppisten koneiden lennon ensimmäisenä maailmassa vuoden 1969 lopulla. Se ylitti alallaan myös äänivallin ensimmäisenä viime vuoden talvella. Nyt se on kehitetty siihen pisteeseen, että "salaisuuden verhot" voidaan poistaa esiintymällä ns. suurelle yleisölle.

Huolimatta siitä, minkälaisia "selityksiä" edelläkerrotussa torontolaislehdessä ja sen hengenheimolaisissa julkaistaan, tosiasia on, että Yhdysvallat kärsi peräti selkähäviön painiessaan Neuvostoliiton kanssa yli ääntä nopeamman siviilikäyttöön sopivan suihkumatkustajakoneen kehittämisessä.

Toisin sanoen, maailman voimakkain ja suurin porvarillinen maa joutui tunnustamaan sosialistisen suurmaan etevämmyyden tällä alalla. Ja lisää jobin postia on ilmeisesti tulossa tällä alalla Yhdysvalloille.

Palautettakoon mieliimme että Yhdysvalloissa on tällä kertaa "työttömänä" noin 40,000 lentoalan tiedemiestä ja insinööriä jota vastoin Neuvostoliitossa kasvatetaan joukkomitassa tämän alan tiedemiehiä, insinöörejä ja ammattitaitoisia työläisiä.

Ilmeistä on, että Yhdysvaltain SST oli jo piirustuspöydältä lähtien Neuvostoliiton TU-144 konetta heikompi ja tulokset ovat nyt koko maailman nähtävänä.

Se on, kuten sanottu, yhdeltä alalta, hyvin tärkeältä ilmailualalta, osoituksena siitä, että johtoasema ei ole enää Yhdysvaltain käsissä.

Siitä — hegemoniasta — on loppukädessä kysymys.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

ETELÄ-AFRIKKAAN PÄTEE KOK:n VANHA KANNANOTTO

Lausanne, Sveitsi. — Kansainvälinen olympiakomitea (KOK) ilmoitti viikonlopulla ettei Etelä-Afrikan osallistuminen olympiakisoihin ole tällä hetkellä ajankohtainen kysymys.

KOK:n edustaja totesi, ettei Etelä-Afrikkaa voida kutsua vuoden 1972 kisoihin, koska maa ei tällä hetkellä ole olympiakomitean jäsen.

Jos Etelä-Afrikka haluaisi osallistua kisoihin, sen pitäisi ensin anoa uudelleen KOK:n jäsenyyttä. KOK ei toistaiseksi ole saanut Etelä-Afrikalta tällaista pyyntöä.

KOK:n edustajan kommentti oli vastaus Etelä-Afrikan urheiluministerin Frank Waringin esittämään lausuntoon, jonka mukaan Etelä-Afrikka lähettäisi vuoden 1972 olympiakisoihin kaikista roduista kootun joukkueen, jos maa kutsutaan kisoihin.

AMARILLO OTTI LUKUA

New York. — Neuvostoliiton koripallomaajoukkue voitti viime viikolla neljännen ottelunsa Yhdysvaltain kiertueellaan. Vastassa ollut isäntämaan parhaimpiin kuuluva joukkue, teksasilainen Amarillo hävisi 107—84. Neuvostoliitto johti puoliajalla 53—48.

HELSINGIN TYTTÄRET HOPEALLE TALLINNASSA

TUL:n Suur-Helsingin piirin naisvoimistelijain joukkue sijoittui toiseksi Tallinnassa pidetyissä Eestin joukkuemestaruuskilpailuissa. Mestaruussarjassa, johon myös suomalaiset osallistuivat, oli viisi joukkuetta. Kaikkiaan oli mukana 14 joukkuetta.

Meksiko vapautti olympiavankeja

Mexico. — Meksikon hallitus aikoo piakkoin vapauttaa kaikki vuoden 1968 levottomuuksien aikana pidätetyt vangit, ilmoittivat arvovaltaiset lähteet maan pääkaupungissa Mexicossa. Viikkokausia kestäneet mellakat olivat vähällä aiheuttaa vuoden 1968 kesäolympialaisten peruuttamisen.

Vankeja arvellaan olevan 45 ja heidän uskotaan kuuluvan Meksikon kommunistiseen puolueeseen. Vapauttamisen ajankohtaa ei ole vielä määrätty, mutta vankien otaksutaan vapautuvan vielä ennen toukokuun päättymistä.

Tiedot vapauttamisesta annettiin sen jälkeen kun viranomaiset olivat päästäneet vankilasta 23 ihmistä, jotka heidän kannattajiensa mukaan ovat olleet poliittisia vankeja. Heidän joukossaan olivat mm. kirjailija Jose Revueltas Sanchez ja professori Heberto Castillo Martinez.

Vuoden 1968 levottomuuksien yhteydessä vangituista on nyt vapautettu noin 80, sen jälkeen kun presidentti Luis Echeverria Alvarez ryhtyi hoitamaan tehtäviään 1. joulukuuta.

Olympiamellakoissa vangittujen tarkkaa määrää ei ole milloinkaan ilmoitettu, mutta heidän määräkseen on arvioitu noin 130.

Yllätysmies maratonkatsastuksessa

Vaalan Karun 25-vuotias vanginvartija Paavo Leiviskä yllätti suosikit Korson Hölkän maratonkilvassa, joka oli samalla Euroopan mestaruuskilpailujen katsastuskilpailu. Hölkän lähtöviivalle asettui 52 juoksijaa. Leiviskän loppuaika oli mestariluokan alittava 2.24.05,2, 2) Ensio Tanninen 2.24.11, 3) Pentti Rummakko 2.24.19, 4) Kalevi Ihaksi 2.24.21, 5) Anssi Joutsenlahti 2.25.47.

Suomen ennätyksiä

Helsingin Urheilutalon painonnostoillassa Juhani Avellan paransi omaa yhteistulosennätystään sarjassa 82,5 kg uusiin lukuihin 470 kg. Hannu Saarelainen oli toinen ennätysmies punnertaessaan sarjassa 110 kg 182,5 kg. — Lahden Sammon piirikunnallisissa kilpailuissa heitti Risto Myyrä kiekon uuteen SE-tulokseen 62,74. Aiempi SE, 62,28, oli viime vuodelta Pentti Kahman nimissä.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Port Arthurin juomavesi on tullut kyseenalaiseksi, sillä useat veden käyttäjistä ovat huomanneet vedessä omituista makua ja hajua.

Kaupungin insinööri Tom Fell on koettanut selittää tätä ilmiötä kevätvesien mukaansa vetämien likavesien aiheuttamaksi.

Mutta lisäksi on väitetty tulleen tietoon, että jostain laivasta olisi läikähtänyt öljyä. Kun öljyä sekoitetaan veteen, niin sen samotaan voivan aiheuttaa hajunäädän "tuoksulta" muistuttavaa hajua ja huonoa makua, varsinkin silloin kun se sekoittuu kloorin kanssa veteen.

Eräitten paperitehtaiden samotaan myös pesevän koneistojaan polttoöljyllä, jonka selitetään juoksevan järveen. Erikoista makua sanotaan tunnetun myös järvilohta syötäessä. Nipigon lahdessa sanotaan tämän johdosta huomioidun viime kesän aikana, että tämä vaikuttaa myös ihmiseen. Samoja ilmiöitä sanotaan todetun manualla kin.

Tämän johdosta on nyt väestön taholta herännyt vaatimus, että hallituksen olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta Superior-järven hyvä ja kirkas vesi turvattaisiin mahdolliselta öljyn aiheuttamalta turmeltumiselta. Nyt on kysymys meidän juomavedestämme.

Fort Williamin puolelta Thunder Bayn kaupunkia juomavesi otetaan Los Lamound-järvestä, johon eivät edellämainitut saasteet pääse virtaamaan.

* * *

Lempi Hill kuoli täällä sairaalassa toukokuun 19 p., ollen iältään 77-vuotias. Hän oli syntynyt Suomessa ja saapunut tänne 53 vuotta sitten. Suremaan jäi yksi tytär (mrs. Elford Cousins), 11 lastenlasta ja yksi sisar USA:ssa. Hautaus suoritettiin Riversiden kalmistoon.

Weikko Oja kuoli täkäläisessä sairaalassa toukokuun 18 p. Hän oli kuollessaan 65 vuoden ikäinen. Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Grace, yksi poika David ja kaksi tytärtä, Ellen sekä Ann-Maria. Hautaus suoritettiin Everestin kappelista Riversiden hautausmaahan.

Peter Harty kuoli täällä sairaalassa 79 vuoden ikäisenä pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän saapui Canadaan vuonna 1911. Suremaan jäi hänen aviopuolisonsa Hilma, kaksi poikaa, Onni ja Elmer kaupungissa sekä kasvattitytär Elvi ja 11 lastenlasta.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston kokous pidetään kesäkuun 2 pnä, alkaen klo 7.30 illalla. Kokouksessa esitetään raportit CSJ:n edustajakokouksesta ja Vapauden yhtiökokouksesta. Uudet jäsenet ovat tervetulleita osastomme riveihin.

* * *

Finnish haalin Ikinuorten Kerhon kokous- ja kahviaistilaisuudessa ensimmäisenä toimenpiteenä hyväksyttiin Toiminnan komitean laatima ja hallituksen pääministeri Trudeaulle rahaministeri Bensonille ja terveys- ja huoltoministeri John Munrolle osoitettu päätöslausunto seuraavasti:

"Parin kuluneen vuoden ajalla työssä käyvät (käsittäen kaikki työnsä perusteella palkkaa saavat teollisuustyöläiset, liikelaitosten työläiset, kaikki valitut hallituksen edustajat, jne.) ovat ovat huomattavasti parantaneet ansioitaan. Me emme kadehdi heitä, mutta yhdymme onnittelemaan.

Samanaikaisesti tarvikkeiden hinnat ovat nousseet suuresti ja nousu jatkuu nopeassa tahdissa. Canadan vanhempi väestö on joutunut näiden tilannekehityksien keskelle. Heillä on vain sidottu tulo, eivätkä ole rahallisista lisäyksistä osallisiksi päässeet. Toisaalla elinkustannusten nousut ovat alentaneet entisestään vähäistä tuloa, huomattavasti alentaen heidän elintasoaan, mikä on suorastaan häpeällistä kansakunnassa, jossa yltäkylläisyys on mahdollista kaikille.

Meidän vakaumuksemme on että teidän hallituksenne voi ja tulisi tehdä jotakin nyt vanhuuseläkkeellä olevien hyväksi.

Vaikkakin meidän edustajiltamme kiellettiin eläkeläisten anomuskirjan hallitukselle esittäminen, me kehoitamme teitä ja hallitustanne tutustumaan National Pensioners and Senior Citizens Federation (Kansallisen Eläkeläisten ja Iäkkäiden Kansalaisten liiton) esityskirjaan, mikä on varattu teille meidän tuhansien ja tuhansien Canadan iäkkäiden kansalaisten edustajain taholta, hyväksyttynä Monctonissa, New Brunswickissa pidetyssä kokouksessa syysk. 26 p. 1970.

Me erikoisesti kehoitamme teitä ja hallitustanne parantamaan iäkkäiden canadalaisten taloudellista asemaa seuraavilla toimenpiteillä:

1) Nostaen vanhuuseläkkeen $175.00 kuukaudessa;

2) Säilyttäen Old Security arvon lisäämällä siihen täydellisesti vastaavat nousut elinkustannuksien nousun tasolle ja samalla vastaten alinpalkkain hyväksymistä;

3) Lisäämällä tuloveroista vapauden yksinäisille $2500.00 ja aviopareille $8000.00;

4) Liitto- ja maakuntahallituksien tulisi omaksua opetuskulujen suorittaminen kokonaisuudessaan;

5) Eläkkeelle pääsemisen ikärajan muuttaminen miehiin nähden 60 vuoteen ja naisille 55 vuotiaana, joka hyväksytään Yhdistyneiden Kansakuntien järjestön ihmisoikeuksien kirjassa ja myös Canadan kansalaisoikeuksien lakiesityksissä."

Edustajain valinta suoritetaan kesäkuun kokouksessa, joka pidetään keskiviikkona, kesäk. 9 p., alkaen kello 2 iltapäivällä.

Valittiin kolme jäsentä ravintolakomiteaan, jotka huolehtivat myös vapaaehtoisten avustajain varaamisesta.

Seuraavaa seurapeliä varten odottaa yksi jäkkipotti.

Toronton Don haalin ikinuorten terveiset esitti sihteeri ja samalla selosti CSJ:n edustajakokouksessa hyväksytyn päätöslausunnon ylläolevien vaatimuksien tukemiseksi.

* * *

Yksi nuoremmista valittiin yliopistonuorten komiteaan, mikä valmistelee Iskun puistossa kesäkuun 27 päivänä pidettävää rauhan juhlaa.

— ATH.

AJONEUVON KÄYTTÄYTYMINEN KRIITTISISSÄ TILANTEISSA

Auton ajo-ominaisuudet eivät yleensä normaalissa rauhallisessa ajelussa esitä kovinkaan huomattavaa osaa. Monet autoilijat eivät ehkä koskaan ole kokeneet tilannetta, jolloin auton itseohjautuvuusominaisuudet ovat astuneet vahvasti mukaan. Sen sijaan korkeimmilla ajonopeuksilla suoritetuissa väistöliikkeissä, jarrutuksissa ja kiihdytyksissä sekä alhaisen kitkan omaavilla ajoradoilla joudutaan väistämättömästi tekemisiin auton itseohjautuvuusominaisuuksien kanssa ja valitettavasti tilanne on silloin jo kriittinen.

Inhimillisten virheiden suuri määrä liikenteessä osoittaa, että ihminen autonkuljettajana toimii sangen usein omien kykyjensä ja mahdollisuuksiensa äärirajoilla. Aistiemme herkkyys, havaintojemme tarkkuus ja toimintojemme nopeus ovat tarkoitetut omin voimin liikkumistamme silmällä pitäen.

Auto on lähes satavuotisesta kehityskaarestaan huolimatta edelleen tietyssä mielessä prototyyppi. Auton valmistaminen on nykyisin mitä suurimmassa määrin taloudellinen kysymys eikä suunnittelijoiden tiedot ja taidot turvallisen ja teknisiltä ominaisuuksiltaan hyvän auton valmistamiseksi paina paljoakaan talousmiesten vaa'assa. Auton rakenteessa joudutaan täten turvautumaan halvempien kompromissien tuloksina syntyneisiin ratkaisuihin. Kun lisäksi teknisten vaihtoehtojen lukumäärä on sangen suuri, on myös autovalikoima mittava ja erilaisia ominaisuuksia sisällään pitävä.

Toisaalta auto on teknisessä mielessä vain kone, joka suorittaa tehtäväänsä käyttäjän antamien ohjeiden mukaisesti. Mikäli koneenkäyttäjä vaatii laitteelta, sen rakenteelle ja käyttöominaisuuksille liian suuria, sen normit ylittäviä suorituksia, syntyy siin kutsua työmarkkinaterminologiaa käyttäen korpilakkoksi. Auto kieltäytyy noudattamasta kuljettajan kehotuksia ja toimii omavaltaisesti. Tämä tilanne tunnetaan yleensä nimikkeellä "kuljettaja menetti autonsa hallinnan".

Seuraukset "ajoneuvon hallinnan menettämisestä" on usein liikennevahinkojen tutkijalautakuntien tutkimuksien yhteydessä havaittu valitettavan murheellisiksi. Tapahtumaketjuun sisältyy lähes aina auton käsittelyvirhe, joka on johtanut tuhoisaan lopputulokseen.

Näyttää siltä, että autoilija katsoo tehneensä kaiken mahdollisen onnettomuuden välttämiseksi suorittaessaan ns. lukkojarrutuksen. Tällaisessa jarrutustilassa auto kuitenkin käyttäytyy kuin se olisi liukkaalla jääpinnalla ts. auton itseohjautuvuusominaisuudet määräävät ajoneuvon käyttäytymisestä eikä kuljettajalla ole mitään mahdollisuuksia auton suunnan muuttamiseksi. Renkaat eivät kehitä sivuvoimaa, joten väistöliikkeet ovat mahdottomia suorittaa. Toisen suuren ryhmän muodostavat nopeat koukkausliikkeet esim. ohituksen päättäminen ja kaartoliikkeessä jarruttaminen. Tällaisissa tilanteissa ylitetään helposti renkaan kyky kehittää sivuvoimia ja jälleen on luotu perusta vaaratilanteen syntymiselle.

On tärkeää, että kuljettajan ja auton välinen yhteistyö hiotaan mahdollisimman sopusuhtaiseksi molempien osapuolten rajoittuneisuus huomioon ottaen. Koulutuksella tosin pyritään kuljettajalle opettamaan liikennepelin säännöt, liikenteen käyttäytymiskaavat sekä antamaan pika opetus auton liikkeelle saamiseksi. Sen sijaan unohdetaan usein auton käyttäytymiseen liittyvien seikkojen opettaminen jopa siinä määrin ,että on esitetty julkisissakin tiedoitusvälineissä auton ajamisen olevan enemmän juridinen kuin tekninen toimenpide.

Ei voida väittää, että kuljettajakoulutuksella voitaisiin valmistaa taitavia autonhallitsijoita nykyisten aikarajojen puitteissa, mutta kuitenkin voitaisiin antaa riittävät perustiedot auton käyttäytymisestä kriittisissä tilanteissa, jolloin uusien ajokortin haltioiden kolarialttiutta voitaisiin huomattavasti pienentää.

Ei koskaan sairautta 166-vuotiaan elämässä

Baku. — Neuvostoliiton ja ehkä maailman vanhin asukas Shirali Mislimov, joka asuu Barzavun vuoristokylässä Azerbaidzhanissa, on täyttänyt 166 vuotta. Azerbaidzhanin asukkaat ottivat huomioon lämpimästi maan miehensä syntymäpäivän. Mislimov on vanhin Azerbaidzhanin 4,200 pitkäikäisestä.

Mislimov sai paljon onnittelusähkeitä. Lerikistä, alueen hallinnollisesta keskuksesta saapui valtuuskunta onnittelemaan Mislimovia. Merkkipäivänäänkin vanhus joi vieraiden terveydeksi vain limonadia, sillä hän ei ole koskaan käyttänyt alkoholia eikä tupakoinut.

Syntymäpäivänään Mislimov aloitti päivänsä kuten tavallisesti työskentelemällä puutarhassa, jossa jokainen puu on hänen istuttamansa. Keväällä siellä on paljon työtä, mutta Mislimov ei halua uskoa sitä kenellekään, vaikka hänellä onkin 209 sukulaista. Hän selviää itse taloudenhoidosta ja tekee puusepäntöitä kotiverstaassa. Mislimov on tehnyt työtä lapsuudestaan lähtien ja työtä hän pitää pitkäikäisyytensä päälähteenä.

Mislimov ei ole koskaan sairastanut ja syntymäpäivänään hän ilahdutti lääkäriään erinomaisella terveydellään. Lääkäri merkitsi vanhuksen korttiin verenpaineeksi 130 (80) ja pulssin tiheydeksi 80 lyöntiä minuutissa.

Nyrkkeilyn raskaansarjan Canadan mestari George Chuvalo yrittää pysytellä yläluokan nyrkkeilijäpaikallaan hyvin heikoin kannattimin näinä päivinä. Hävittyään hiljattain Torontossa 10 erän ottelun entiselle maailmanmestari Jimmy Ellisille, Chuvalon mahdollisuudet heikkenivät päästä uuteen maineikkaampaan otteluun. "Ajattelen, että lepäilen vähän aikaa ja kiinnitän enemmän huomiota virastokalustoliiketoimintaani", sanoi Chuvalo hävittyään Ellisille. Mahdollisesti sana "levätä" tarkoittaa enemmän kuin osataan nyt odottaakaan.

PENTAGON PUUHAA

***Moskova.** — Yhdysvaltain Espanjassa olevaan tärkeimpään lentotukikohtaan Torrejon de Ardoniziin on saapunut Yhdysvaltain varapuolustusministeri David Packard. Pentagonin korkea-arvoisen vieraan käyntiä on edeltänyt Espanjan ilmailuministerin Julio y Diaz Benjumean vierailu Washingtoniin. Yhdysvaltain lehdistö vaikenee Packardin matkan tarkoituksesta, mutta se liittyy todennäköisesti kysymykseen Espanjan liittymisestä Natoon.*

Lissabonissa kesäkuun 3. päivänä alkavaan NATO:n neuvoston kokoukseen osallistuvat NATO-maiden ulko- ja puolustusministerit. Yhdysvallat aikoo saada kokouksen työjärjestykseen kohdan Espanjan ottamisesta mukaan sotaliittoon. NATO:n neuvoston kokouksessa Roomassa Yhdysvaltain tämänsuuntaiset yritykset tyrmättiin eurooppalaisten maiden taholta.

Yhdysvallat pyrkii valmistelemaan liittolaisiaan ennen Lissabonin kokousta ja siksi ylistää kaikin tavoin Espanjan strategista arvoa. Washingtonin todistusten mukaan Espanja on ihanteellinen liittolainen Yhdysvalloille. Military Review kirjoittaa, että Espanja kiinnostaa Yhdysvaltoja ennen kaikkea tärkeänä sillanpääasemana Euroopassa ja erottamattomana osana sinne jo perustetuista tukikohdista, joista puolestaan koko läntinen maailma on erittäin kiinnostunut.

Espanjassa on kaikkiaan yli 50 Yhdysvaltain tukikohtaa. Espanjan liityttyä NATO:on strategit aikovat muuttaa pääasiassa Torrejon de Erdoziin sijoitetun Yhdysvaltain 16. ilma-armeijan "NATO:n ilmatuen eturintamaksi Välimerellä".

Tshekkoslovakian kommunistipuolue kiitti avunannosta

Praha. — Tri Gustav Husak avasi maanantaina Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen 14. kongressin kiittäen Neuvostoliittoa ja Varsovan liiton muita jäsenmaita siitä avusta, mitä ne antoivat Tshekkoslovakialle elokuussa 1968.

Voimakkaat suosionosoitukset tervehtivät tätä lausuntoa ja sitten kaikui huuto "Eläköön Neuvostoliitto". Kokouksessa oli Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Leonid Brezhnev.

Noin 1,200 virallista edustajaa ja 1,500 kutsuvierasta antoi seisomaan nousten voimakkaita suosionosoituksia Leonid Brezhneville sekä Itä-Saksan, Puolan, Unkarin ja muiden maiden veljespuolueiden edustajille.

Kongressin avajaisistunnossa käsiteltiin tri Husakin raportin perusteella pääasiassa 13:sta ja 14:sta puoluekokouksen välillä tapahtuneita asioita.

Me voimme nyt sanoa, selitti puoluejohtaja tri Husak, että "vastavallankumouksellisten voimien nousu on lyöty takaisin sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän hyväksi."

Tri Husak sanoi, että "koko puolueen ja Tshekkoslovakian työväenluokan suuren enemmistön nimissä hän kiittää Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden veljespuolueita ja hallituksia sekä henkilökohtaisesti Brezhneviä, siitä avusta, mitä Tshekkoslovakia sai v. 1968 sosialistisen järjestelmänsä puolustamisen hyväksi."

CLUB news

This Is Where It's At

This is where its at

The young actors of Wanup have again displayed their talent. Two one-act plays were performed at the Wanup Hall, Sunday, May 16th. By the sounds of the chuckles and laughter, both productions were enjoyed by all.

The first play, "N for Nuisance," was approximately thirty minutes long. The actors of this play were near the ages of twelwe and thirteen, with the exception of two. For their first time on stage, they did very well indeed. These youngsters were: Kathy Romo, Freddy Ross, David Palomaki, and Vickie Basto. Wendy Tammi has performed in a play before, and her, and Jean-Paul Campeau were the eldest of the cast. The care of the direction was Judy Parker and this was her first try at directing.

We are hoping to see more of the same from these young people It is proud to know that not too many clubs are capable of having their younger generation participate in any events such as these.

The Finnish play, "Kun herra Töperöstä tuli onnellinen", was approximately fifty minutes long. Members of the cast were: Karl Palomaki, Johnny Pellinen, Aune Lundrigan and Helmi Kurki. The play consisted of three "kuvaelmas". A short intermission of five minutes was held between each; only time for costume change. It was Helmi's first attempt at acting. People commented on how they would never have known, that it was her first time on stage. Karl, Aune and Johnny are practically veterans at the business already. All in all, it went well. It was also Maria Kirkwood's first attempt at directing a play.

A forty-five minute intermission was held. People were able to enjoy a cup of coffee with their friends.

Several firsts were brought about presenting these plays to you. The makeup was another first. Joan Palomaki, Judy Parker and Maria Kirkwood were the ones who had a chance to see if they had any talent of this nature. Not bad at all, for a first time. Maria did Hilma's and Sievä's hair styles.

Joan prompted for "N for Nuisance." Sally Hakala and Joan prompted for "Kun herra Töperöstä tuli onnellinen".

A thankyou to the stage crew, who really had a difficult task. With our facilities, a not so hard job was very nerve-racking. The crew was: Wm. Kangassalo, Olli Lindroos and Don Parker. A job well done!

Judy did the stage setting for her play. Helmi Lindroos and Maria did the stage setting for the Finnish play.

Special thanks to all concerned, and especially to you, the audience, who repaid us by having yourselves an enjoyable afternoon.

Coming events at the Wanup Hall: Family Affair, Wednesday, June 9th, 7:00 p.m. till 10:00 p.m. Refreshments, fish pond, bazaar table, bake table, etc. Admission fifty cents per person.

"Juhannus" Dance, Saturday, June 26th, 9:00 p.m. till 1:00 a.m. Music supplied by Risto Hako-Oja's Band. The bonfire (kokko) to be kindled at the beginning of dusk; group singing, roasting weiners and marshmallows. Fun for all.

We hope you will all try to attend these two functions — mak.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n

kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa!

Heinäkuun 31 ja elokuun 1 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa suomalaisen kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 22 päivänä.

Valitkaa alla olevista onnittelumalleista joko $3.00 tai $4.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehille.

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $3.00

Parhaimmat onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $4.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 Sudbury, Ontario

ÄLÄ VÄLITÄ — anna Heynon välittää!

Soita 481-0001

ROLF HEYNO

REALTOR

2279 Yonge St. Suite 9, Toronto 12

Täysivaltainen suomalainen kiinteistövälittäjä

Toronto Real Estate Boardin jäsen

so dear to a bride's heart...

The Bouquet Invitation Line

Good taste needn't be expensive. Our beautiful Bouquet Invitation Line proves this with the most exquisite papers, type faces and workmanship you could wish for! It features Thermo-Engraving—rich raised lettering—elegant as the finest craftsmanship — yet costing so little! Come see our unusual selection.

Valmistusaika viikosta kahteen viikkoon

Tulkaa katsomaan ihania hääkutsumalleja.

"BOUQUET"hääkutsukortit ym. tilatkaa meiltä.

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

102 ELM ST. WEST, SUDBURY, ONTARIO

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on Sulo Ristimäki, Sudburyn Memorial sairaalassa lahjoittanut $10.00 ja Edwin Suksi, Sudburysta (kotona) $5.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksista.

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous on Finnish haalilla maanantaina, toukokuun 31 pnä klo 7:30 ill. Tärkeiden asiain vuoksi kaikki jäsenet ja jäseniksi aikovat ovat tervetulleita.

Suurjuhlakomitean kokous kesäkuun 3 pnä klo 7 ip. Wanupin haalilla. Kaikki mukaan.

Wanupin haalilla on Perhe-päivä (Family Affair) keskiviikkona, kesäk. 9 pv, kello 7—10 ip. Seurapelejä, tee- ja leivosmyynti. Sisäänpääsy .50 c. hengeltä. Tervetuloa.

CSJn ja SCAULn Suurjuhla Sudburyssa ja Wanupissa heinä—elokuun vaihteessa. Tervetuloa.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnishhaalilla tiistaisin klo 7.30 ill.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
ÖLJYPOLTTIMOITA
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Hyviä saunanuuneja
puukäyttöisiä, kestäviä ja tehokkaita, ruostumattomat vedenkuumennuslaitteet.
Myös pumppujen, putkien ja lämmityslaitteiden asennusta ja korjausta.
VEINI PERTTULA
Puh. 674-0004
R. R. 3, Site 1, Box 67, Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0765
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

SUDBURYN UUTISIA

VALTUUSTO TUKEE KAUPUNGIN OMAA LIIKENNELAITOSTA

Sudburyn kaupunginvaltuusto on nyt äänestänyt sen puolesta, että Sudburyyn perustettaisiin kaupungin omistama kaupunkiliikennelaitos, mutta silti on olemassa mahdollisuus, että asia ratkaistaan lopullisesti vasta yleisessä kansanäänestyksessä kunnallisvaalien yhteydessä.

Kaupungin omistaman bussiliikennelaitoksen perustamisen puolesta äänesti valtuuston kokouksessa yhdeksän kautta vastaan. Kontrolleri Bud Germa, joka on NDP:n ehdokas tulevissa Ontarion maakuntavaaleissa, äänesti yleisen liikennelaitoksen perustamisen puolesta ja hänen sanotaan vastustaneen jo aikaisemmin yksityisten yhtiöiden tukemista linja-autoliikenteen yhteydessä Sudburyn kaupungissa.

KAKSI SAI SURMANSA HUKKUMALLA

Sudburyn alueella tapahtui Victoria-päivän viikonlopun aikana kaksi hukkumisonnettomuutta.

Azildassa asunut 16-vuotias John Nordquist hukkui maanantaina lähellä Azildaa sijaitsevaan Whitewater-järveen ja hänen ruumiinsa saatiin naaratuksi ylös vasta myöhään tiistai-iltana.

Rutterin alueella asunut 21-vuotias Robert Rancourt hukkui French jokeen lähellä Noelvillea, missä hän oli vesillä kanootin kanssa. Kanootissa ollut eräs toinen poika pelastui lähellä olleiden kalastajien avustamana. Rancourtin ruumis saatiin naaratuksi ylös melkein välittömästi onnettomuuden tapahduttua.

ROSKIEN POLTTO LOPETETTAVA

Pormestari Joe Fabbro sanoi tällä viikolla, että kaupungin kaatopaikalla on lopetettava roskien polttoa ja että roskien peittämisohjeet on annettava välittömästi.

Pormestari antoi yllä esitetyn lausunnon heti sen jälkeen kun kaupunki oli haastettu oikeuteen sen vuoksi kun kaatopaikalta nousee mustaa ja paksua savua.

Haasteessa määrätään, että kaupungin on tultava vastaamaan oikeudessa kesäkuun 17 päivänä syytökseen, joka on nostettu Ontarion ilmansaastutusta koskevan lakipykälän nojalla.

Kaupunkia syytetään vain yhtenä päivänä (huhtikuun 1.) tapahtuneesta ilman saastuttamisesta.

SAVUPIIPUN SISUSTAA VIIMEISTELLÄÄN

Incon taholta ilmoitettiin, että tällä viikolla alkoi Copper Cliffissä sijaitsevan läntisen pallonpuoliskon korkeimmaksi savupiipuksi sanotun Incon sulattimon uuden savupiipun "sisäkuoren" paikalleen asentaminen. Samalla yhtiö tiedoitti, että uusi savupiippu otetaan käytäntöön joko tämän vuoden lopulla tai ensi vuoden alussa. Piipun kokonaishinnaksi sanotaan $22,000,000.

"KAUPUNGIN KESKUKSESSA" KOLME TEATTERIA

Sudburyn keskikaupungilla sijaitsevassa ns. uudistusalueella olevassa rakennusprojektissa avataan kesäkuun 17 päivänä kolme uutta teatterihuoneustoa, ilmoitti "Kaupungin keskuksen" (City Centre) johtaja Bob Bateman tällä viikolla.

Kaikki nämä teatterihuoneustot tulee olemaan Famous Players Theatres-yhtiön käytössä ja missä esitetään elokuvia.

SUURIA ASUNTORAKENNUSSUUNNITELMIA

Nickeldale Lands Ltd. -yhtiötä edustava Don Endelman sanoi tällä viikolla, että kyseinen yhtiö on valmis rakentamaan 2,000 asuntoa 175 eekkerin maa-alueelle pohjois puolelle Montrose-katua ja että näissä asunnoissa voisi asua kaikkiaan noin 4,500 ihmistä. Korkeimman rakennuksista pitäisi olla suunnitelman mukaan 12 kerrosta ja useita muita matalampia rakennuksia sekä mahdollisesti rivitaloja.

Yhtiön suunnitelma joutuu ilmeisesti käsiteltäväksi kaupungin suunnittelulautakuntaan ja sieltä valtuustoon, missä sille voidaan antaa "siunaus."

USA:n köyhät Vietnamin sodan uhreja

New York. — Köyhien armeija on lisääntynyt 1,2 miljoonalla ihmisellä Nixonin hallituksen kaksivuotiskauden aikana. Virallisten tilastojen mukaan 25,5 miljoonaa amerikkalaista eli 13 pros. väestöstä elää köyhyydessä.

Erittäin raskaassa asemassa ovat amerikkalaiset neekerit ja muiden kansallisten vähemmistöjen edustajat. New York Postin mukaan Brownvillessa, eräässä New Yorkin neekerikorttelissa neljä viidestä perheestä elää vain vähäisten avustusalmujen varassa. Aliravitsemus ja lapsikuolleisuus ovat tällä alueella neljä kertaa korkeammalla tasolla kuin keskimäärin muissa kaupunginosissa.

— Nämä newyorkilaisetkin ovat Vietnamin sodan uhreja. Sotaan syydetään veronmaksajien kukkaroista pumpattuja valtavia varoja. Yhdysvaltain on poistuttava Kaakkois-Aasiasta, lopetettava taloudellinen apunsa diktatuurijärjestelmille ja osoitettava välttämättömät varat Yhdysvaltain kiireellisten sisäisten pulmien ratkaisemiseen, tähdentää New York Times.

Huikea ennätysvajaus USAn maksutaseessa

USAn maksutaseen vajaus osoitti kaikkien aikojen ennätystä eli 5,5 miljardia dollaria kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, ilmenee USAn kauppaministeriön julkaisemasta raportista. Tämä vajaus on 2,2 miljardia dollaria suurempi kuin viime vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Jenkkialuksia Itämerellä

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeriö sanoi viime viikolla, että Itämerelle saapuneet neljä amerikkalaista sota-alusta ovat tavanomaisella harjoituspurjehduksella alueella.

Puolustusministeriö julkaisi lausunnon sen jälkeen, kun alusten tehtävistä ja päämäärästä oli esitetty erilaisia arveluja.

Puolustusministeriön mukaan kysymyksessä ovat lentokoneiden tukialus Intrepid sekä hävittäjät J. K. Taussig, Hartley ja Joseph P. Kennedy.

Intrepid on 40,000 tonnin kantoinen, ja sillä on mukanaan 40 helikopteria ja lentokonetta. Aluksessa on 2,000 miehistön jäsentä, ja se on varustettu sukellusveneiden vastaiseen torjuntaan. Alukset purjehtivat kontra-amiraali George P. Steelen komennossa.

Puolustusministeriön mukaan amerikkalaiset sota-alukset ovat purjehtineet Itämerelle nyt ensimmäisen kerran viime heinäkuun jälkeen. Tuolloin hävittäjät Forest Sherman ja Carcia olivat vastaavanlaisella matkalla alueella.

Intia valtiollisti vakuutusyhtiöt

Delhi. — Intian hallitus valtiollisti äskettäin kaikki maan vakuutusyhtiöt. Valtiollistettuja yhtiöitä on kaikkiaan 116, joista ulkomaisia 42. Niiden yhteiset varat ovat noin 350 miljoonaa dollaria.

Vakuutusyhtiöt joutuvat valtion haltuun parlamentille ensi istuntokaudella jätettävän lakiehdotuksen nojalla. Parlamentti kokoontui ensimmäiseen istuntoonsa 24. toukokuuta.

Jo 1956 kaikki henkivakuutukset joutuivat valtion valvontaan ja nyt annetun asetuksen jälkeen valtiollistetaan vakuutustoimi kokonaisuudessaan. Toistaiseksi vakuutusyhtiöiden johtajat jatkavat toimintaansa valtion virkamiehinä siksi kunnes uudet viranomaiset on nimitetty. Yhtiöille maksetaan korvaus kahdessa erässä, kuitenkin vasta sen jälkeen kun parlamentti on päättänyt korvauksen loppusummasta.

Suihkeissa vaara

Eräiden kainalosuihkeiden pitkäaikainen käyttö saattaa aiheuttaa keuhkovaurioita joissakin ihmisissä, sanoo Yhdysvaltain armeijan lääkäri, tri George Ward. Hän kieltäytyy kuitenkin paljastamasta, mitkä suihkumerkit aiheuttavat näitä vaurioita. Turhaa onkin nimetä mitään erityisiä suihkeita, sillä ainakin maallikon mielestä mitkä hyvänsä suihkeet ärsyttävät hengityselimiä.

Washingtonissa Yhdysvaltain lääkehallituksen FDAn edustaja ilmoitti, että lääkehallitus on todennut kaksi aerosolityyppistä suihkeista aiheutunutta syöväntapaista viottumaa ja yhden kuolemantapauksen, jonka katsotaan johtuvan suihkehöyryjen sisäänhengittämisestä.

Autettavaa olisi

Lapsena opetettiin kaikesta kiittämään. Vaikka lapsen kannalta olisi mennyt päivä kuinka pieleen, oli illalla sanottava, että "kiitos Herra tästäkin päivästä". Sunnuntaiaamuna veisattiin kirkossa "Auta oi Herra, kun pimeys häi;y . ."

Kun nyt ajattelee sen virren sanomaa loppuun asti, niin kyllä olisi paljon autettavaa. Joka päivä kuulee ja näkee, mitä ne pyhät kansat tekevät alikehittyneissä maissa. Ei siinä yksin sielua vangita, siinä se mainen ruumisparka kärsii eniten. Kuinka kauan Amerikan kansa kärsii, ennen kuin siellä nousee sisäinen myrsky?

Ihmisoikeuksien puolesta — Piika.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi-Seura) —

Joka neljäs viljelijä ruokkii muita maita

Neljännes Suomen maatalousväestöstä tekee työtä pelkästään ruokkiakseen Euroopan korkeanelintasoisten maiden kansoja erit täin halpaan hintaan myydyillä suomalaisilla, laadultaan korkeatasoisilla elintarvikkeilla. Suomesta viedään maataloustuotteet hintaan, joka vastaa keskimäärin kolmannesta kotimaan kulutukseen menevien tuotteiden hinnasta, sanoi maatilahallituksen ylijohtaja Hannes Tiainen (sd).

Suomen maatalous tuottaa elintarvikkeita ainakin 20 prosenttia yli kansamme kyvyn syödä ne. Ylijäämän markkinoinnista joutuu jokainen perhe maksamaan veroina tuhat markkaa vuodessa. Nykyisin on Suomessa noin 300,000 viljelijäperhettä. Tiaisen mukaan tutkijat ovat todenneet, että 42,000 viljelijäperhettä pystyisi tuottamaan Suomen tarvitsemat elintarvikkeet.

Tiaisen mielestä kaiken entisellään pysyttämislinja on talonpojan tappolinja. Kaiken nopea muutos on taas työvoimapoliittinen mahdottomuus. Kehitystä hidastaa se, että tuhat miljoonaa markkaa valtion varoja on sidottu vuosittain lähinnä kaiken ennallapitämiseen. Tiainen sanoi.

Ford siirsi Suomesta voittoina 14 milj. mk.

Suomen Ford-yhtiö on siirtänyt viime vuoden voitoistaan valtavan lähes 14 miljoonan markan summan amerikkalaiselle pääyhtiölleen. Suomalainen yhtiö on ryhtynyt varsin ainutlaatuiseen tekoon, sillä se puhdisti voittotilinsä jakamalla osakkeilleen voittoina peräti 110 prosenttia osakkeiden arvosta. Jaettu voitto on tuntuvasti suurempi kuin Suomen suurimman yhtiön Enso-Gutzeitin viime vuodelta saavuttama koko voitto. Samaan aikaan yhtiö kuitenkin kerää uutta riskipääomaa osakkailtaan.

Suomen Ford-yhtiön osakkeista on amerikkalaisen Ford Motor Companyn hallussa kaikkiaan lähes 70 prosenttia. Viime vuoden toiminnasta yhtiö saavutti voittoina 12,6 milj. ja voittoa jaettiin 19,8 milj. markkaa, joten osakkeenomistajille jaettiin nyt myös edellisten vuosien aikana kertyneitä varoja. Fordin yhtiökokous päätti jakaa osakkeille osinkoina viime vuodelta 20 prosenttia eli 3,6 milj. markkaa ja voitto-osuutena samaan aikaan 90 prosenttia osakkeiden arvosta eli 16,2 milj. markkaa, jotka yhteensä merkitsevät 110 prosentin osingonjakoa viime vuodelta.

Uusia kohteita Suomen ja NL:n lentoliikenteelle

Tuntuvia laajennuksia Suomen ja Neuvostoliiton väliseen lentoliikenteeseen mahdollistaa maiden välinen uusi lentoliikennesopimus, jonka tekstistä sovittiin äskettäin päättyneissä neuvotteluissa Moskovassa.

Suomen valtuuskuntaa johtanut ulkoministeriön apulaisosastopäällikkö Withol totesi, että uusi sopimus pitää voimassa kaikki entiset lentoreitit, mutta tekee mahdolliseksi lentoliikenteen Suomesta Moskovan kautta myös muihin Neuvostoliiton kaupunkeihin. Nykyisen sopimuksen mukaan Suomesta on voitu lentää vain Moskovaan tai Leningradiin. Vastaavasti Neuvostoliitosta voidaan uuden sopimuksen mukaan lentää myös muihin kaupunkeihin kuin Helsinkiin.

Suomalainen tv-filmi voitti Cannesissa

Persian shaahin viimekesäistä Suomen vierailua kuvaava Leena Vihtosen ja Hannu Karpon tekemä televisiofilmi on voittanut pääpalkinnon Cannesin kansainvälisillä dokumenttielokuvajuhlilla. Noin 20 minuutin pituisessa elokuvassa seurataan Persian shaahin vierailua eri puolilla Suomea Lappia myöten.

Kiina rakentaa suihkuhävittäjiä

New York. — Kiinalaiset rakentavat nyt ensimmäistä kertaa omien insinööriensä suunnittelemia ääntä nopeampia suihkuhävittäjiä, kirjoitti New York Times maanantaina.

Amerikkalaisten Kiinan-asiantuntijoiden mukaan F-9 -koneessa on kaksi suihkumoottoria, ja se muistuttaa jossakin määrin Mig-19 -konetta. Koneen pituus on 15 metriä ja siipien väli kymmenisen metriä. Se painaa 20 tonnia ja voi saavuttaa 2,250 kilometrin tuntinopeuden. Koneen toimintasäde on 800 kilometriä ja lentokorkeus 15,000 metriä. Kone on aseistettu 30 mm:n tykein, raketein ja ilmasta maahan ammuttavin ohjuksin. Koneita valmistuu kymmenisen kappaletta kuukaudessa.

New York Timesin mukaan tähän asti Kiina on valmistanut ainoastaan Mig-19 -koneita, joita muutamia on viety Pakistaniin.

Amerikkalainen aikakaus -lehti Time kirjoitti puolestaan, että amerikkalaiset liikemiehet yrittävät myydä keskimatkan suihkumatkustajakoneita Kiinaan.

Nicolae Ceausecu vierailee Kiinassa

Hongkong. — Romanian valtionpäämiehen Nicolae Ceausescun johtama hallitus- ja puoluevaltuuskunta tekee virallisen vierailun Kiinaan kesäkuun alussa, ilmoitti uutistoimisto Uusi Kiina viime keskiviikkona.

Uutistoimisto sanoi, että vierailu tapahtuu Kiinan kommunistisen puolueen keskuskomitean ja maan hallituksen kutsusta.

Romanian virallinen uutistoimisto Agerpress ilmoitti samaan aikaan Bukarestissa, että Ceausescu vierailee Kiinan lisäksi myös Pohjois-Koreassa ja Pohjois-Vietnamissa.

Terveysjärjestö varoittaa Israelia

Geneve. — Maailman terveysjärjestö on kiinnittänyt huomiota siihen, että Israel rikkoo miehittämillään arabialueilla ihmisen perusoikeuksia tavalla, joka asettaa vaaranalaiseksi näiden alueiden väestön terveyden säilymisen. Järjestö on antanut Israelin viranomaisille kehotuksen noudattaa tarkasti Geneven sopimusta siviiliväestön suojelemisesta sodan aikana. Sopimus on hyväksytty 12. elokuuta 1949.

Vastaavanlaisen päätöslauselman hyväksyivät terveysjärjestön 24. edustajakokouksen osanottajat 41 äänellä 2 vastaan, 53 pidättäytyi äänestyksestä.

Toisessa päätöslauselmassa yleiskokous painotti pikaisen avun antamista pakolaisille ja siirtolaisille lähi-idässä.

USA:n kultareservit hupenevat jatkuvasti

USA menetti toissa viikolla noin 400 miljoonan dollarin arvosta, ja keskuspankkineuvoston kultareservit romahtivat alimmalle tasolleen sitten vuoden 1936 eli 10,33 miljardiin dollariin.

Ranska vaihtoi eniten dollareitaan kultaan eli 282 miljoonan dollarin arvosta. Toinen suuri vaihtaja oli Belgia, joka muutti 85 milj. dollarin arvosta dollareita kultaan USA:n keskuspankista.

Valuuttakriisin aikana amerikkalaisten keskuspankkipiirien oli suoritettava suuria dollarien tukiostoja eri maiden valuuttoja vastaan. Tämän määrän arvioidaan nousseen 1,1 miljardiin dollariin.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Jogurtilla vaihtelua

Jogurtti on saavuttamassa sille kuuluvan aseman monikäyttöisenä ja terveellisenä ravintoaineena.

Valmiiksi maustettujen jogurttien määrä kasvaa jatkuvasti ja maustamattomalle jogurtille löydetään uusia käyttömahdollisuuksia.

Jogurttia on kautta aikojen ympäröinyt jonkinlainen salaperäisyys ja mystiikka — sen asioksi on esimerkiksi laskettu eräiden kansojen pitkäikäisyys. Mitä mieltä lääketiede on tästä:

Lääket.lis. Matti Romo:

Usein kuulee jogurtin maagisesta vaikutuksesta pitkään ikään — siihen en kuitenkaan usko. Luulen näiden kaukaasialaisten heimojen pitkä ikäisyyden johtuvan muista tekijöistä. Mutta jogurttihan on hyvän makuista eikä se ainakaan lyhennä ikää. Jogurtti on vähäkalorisempaa kuin maito ja on sikäli terveellisempi aikuisille. Mutta ei siinä ole mitään salaperäisiä voimia.

Jogurtti sellaisenaan

Maustamaton tai maustettu jogurtti — tällä hetkellä on saatavissa mansikka-, banaani-, mustikka-, mocca-, ananas- ja mandariinijogurttia — voidaan nauttia aamuaterian, lounaan tai päivällisen yhteydessä, se sopii erinomaisesti välipalaksi tai jälkiruoaksi, ja hedelmien ja kahvin kanssa se muodostaa sopivan lounaan laihduttajille vähäkalorisuutensa ansiosta — 45 kaloria/dl maustamattoman luonnonjogurtin kohdalla, hieman korkeammat luvut maustettujen kohdalla. Viimeksimainitut eivät sovellu sokeritautisille koska niihin on valmistusvaiheessa lisätty sokeria.

Jogurtin käyttö ruoanvalmistuksessa

Maustamaton jogurtti soveltuu käytettäväksi leivontaan kermaviilin asemesta. Se korvaa rahkan kakkuhyytelön valmistuksessa. Salaattikastikkeena jogurtti on sekä maukas että vähäkalorinen kaupasta saatavien öljypitoisiin kastikkeisiin verrattuna. Jogurtti voidaan tällöin maustaa sinapilla, viinietikalla, sitruunamehulla, sipulilla ja mausteilla. Nestemäisiä mausteita käytettäessä on syytä lisätä seokseen vaahdotettua kermaa, muussa tapauksessa kastikkeesta tulee liian juokseva, jolloin se laskeutuu salaattiastian pohjalle.

Mitä jogurtti on?

Jogurttia saadaan vakioimalla maito rasvapitoisuudeltaan 2,5%:seksi ja lisäämällä siihen kuiva-aineita. Maito pastöroidaan 85—90 astetta C. puolen tunnin ajan, tällä menetelmällä saadaan heraglobuiinit denaturoiduiksi, mikä estää valmiin tuotteen herottumasta. Tämän prosessin jälkeen aine homogenoidaan ja jäähdytetään lopulta 43—45 C. asteeseen. Siihen lisätään jogurttihapate, ja massa pakataan, jonka jälkeen valmiit pakkaukset asetetaan kypsytystunneliin puolen tunnin ajaksi lämpötilan ollessa edelleen 45 C. astetta. Pakkaukset jäähdytetään sitten 4 C. asteen lämpötilassa. Vuorokauden kuluttua tuote on valmis markkinoitavaksi.

Ravintoarvo

Ravintoarvoltaan hapanmaitotuotteet — joihin jogurtti kuuluu — ovat maitoon verrattavia. Jogurtti sisältää maidon valkuaisaineet helpommin sulavassa muodossa kuin maito itse. Myös maidon kivennäisaineet ovat jogurtissa mukana.

Itse voi maustaa jogurttinsa

Tosin kaupoissa on tarjolla useita jogurtteja, mutta innokkaimmat jogurtinkuluttajat saattavat kuitenkin väsyä näihin makuvaihtoehtoihin. On kuitenkin hyvin helppoa maustaa jogurtti itse ja näin saada aikaan toivottua vaihtelua.

Maustamattomaan luonnonjogurttiin voi lisätä (vaikkapa pakastettuja) hedelmiä, marjoja tai raastettuja porkkanoita ja kivettömät rusinatkin antavat hyvän maun, joten niitä kaikkia voi yhdistellä oman makunsa mukaan.

Pieniä neuvoja

Kuivunut hiiva

Muruiksi kuivunut hiiva saadaan käyttökelpoiseksi, jos se liotetaan haaleaan veteen ja siihen sekoitetaan sokeria.

★

Toukkia jauhoissa

Jos epäilee jauhoissa olevan toukkia, voi jauhojen päälle asettaa pellavarievun, johon toukat kerääntyvät, mikäli niitä on.

★

Palkeenkieli

Jos on saanut repeytymän pukuunsa, voi sen korjata melkein näkymättömäksi liittämällä yhteen repeytyneet reunat niin tiiviisti kuin mahdollista, minkä jälkeen nurjalle puolelle asetetaan kiinnelaastarilappu tai vaateliimalla sivelty kangassuikale ja painellaan se tiukkaan. Kaistale voidaan silittää lämpimällä raudalla ja tällainen paikka usein kestää monen pesun ajan, jopa yhtä kauan kuin kangas muutenkin.

★

Vinoparsimus

Sukat olisi aina parsittava vinosti, jolloin parsimuksen saa näkymättömäksi ja kestävämmäksi, koska se silloin taipuu sukan suuntaisesti.

NL:n presidentti vierailulla Kairossa

Kairo. — Neuvostoliiton presidentti Nikolai Podgorny sai täällä tiistaina lämpimän vastaanoton Egyptin presidentti Anwar Sadatin syleillessä häntä Kairon lentokentällä.

NL:n presidentin arvellaan saapuneen Kairoon keskustellakseen useampia päiviä lähi-idän kriisitilanteesta Egyptin ja muiden arabimaiden johtajien kanssa.

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen toverimme
Eino Simosen
MUISTOLLE
Hänen arvokasta elämäntyötään ja muistoaan kunnioittaen.
Senja ja Edwin Suksi
Esther ja Toby Hakala
Aliina ja Wm. Eklund
Sudbury ja Whitefish Ont.

KAUNEIMMAT KEVÄÄN KUKKASET
hyvän ystävämme
VILMA NISKASEN
MUISTOLLE
Siiri ja Arvo Vuori
Wanup Ontario

Kauneimmat
KEVÄÄN
KUKKASET
edesmenneen ystävämme
HILDA RAASUN
MUISTOLLE
Hänen muistoaan kunnioittaen
Bertha ja Kaarlo Toikka
Karen Ahlberg
Matti Mäkelä
Anni Liinamaa
Vieno ja Emil Johnson
Senja ja Edwin Suksi
Impi ja Frank Tommila
Aili Roininen
Lillian Anttila
Emmi ja Hannes Suomala
Hilda Huhtanen
Aune ja Elis Kallio,
R. R. 1, Whitefish, Ont.
SUDBURY ONTARIO

KIITOS

Monet sydämelliset kiitokset omaisilleni ja sukulaisilleni sekä tovereilleni ja ystävilleni niistä virkistävistä vierailukäynneistänne ollessani Sudbury General-sairaalassa hoidettavana. Erikoiskiitokset Sudburyn osaston sairaskomitean jäsenille vierailuista.

Mitä kauneimmat kiitokseni niistä ihanista kukkalaitteista ja kukista seuraaville: Senja, Gloria ja lapset, Ronald ja perhe, CSJ:n Sudburyn osasto, Vapaus-kustannusyhtiö, Hilda Raivo, Hilma ja Ensio Wuori, Marguirete ja Gerry Lougheed, Vilma ja Eino Lehtola, Esther ja Toby Hakala, Campbell ja Keenan sekä työtovereille komeasta yöpukuasusteesta.

Monet kiitokset kauniista korteista, jotka sain vastaanottaa sairaalassa ollessani seuraavilta: Senja, Pat ja Ron, Gloria ja lapset, Aara ja Mike, Sandholmit ja Jutilat, Lillian, Esther ja Toby, Irene Vuori, Ruth ja Ralph, Jenny Jylhä, Niko Piispanen, Jenny ja Eino Santala, Miriam Kauppinen, Maija ja Uno Wuorinen, June ja Reijo Kainulainen ja lapset, Mary Lynne ja Seppo, Ester Jouppi, Norma ja Nick Skuro, Lougheed's Gift Shop, Sofia Pöntiö, Lempi ja Lauri Jokinen, Iris, Wimpy ja Gail Hakala, Esteri ja Eino Siren sekä kortista rahalahjoineen: Lempi ja Vern, Betty ja Rolland ja lapset, Shirley ja Ken, Karin ja Aimo.

Kiitollisuudella tulen aina muistamaan teidän ystävälliset vierailunne ja hyvät toivotukset terveyteni palautumiselle.

Teitä kaikkia kiittäen,

EDWIN SUKSI

102 Elm St. West, Apt. 1 Sudbury, Ont.

ONNITTELUMME

CSJ:n JA SCAUL:n YHTEISELLE

SUURJUHLALLE

SUDBURYSSA JA WANUPISSA

Heinäkuun 31 ja elokuun 1 pnä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa Canadan suomalaisen kulttuuriväen SUURJUHLAA, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäk. 22 päivänä.

Tämän juhlanumeron palstoilla voivat kansalaisemme kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä SUURJUHLAA ja toivottaa menestystä juhlan osanottajille.

Tavallisten tervehdysten hinnat 50c ja $1.00. Erikoisonnittelut $3.00, $4.00 ja $5.00.

Tervehdysten tulee olla lehden konttorissa heinäkuun 11 päivään mennessä.

Kerääjän nimi ------------------------------

Paikkakunta ------------------------------

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

NIMI	$	¢